20 gr.

20 gr.

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok III. | Nr. 58.

Kraków, wtorek 11 marca 1941 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł., z odnoszeniem do domu 5 Zł. Na prowincji dopłata porto. Konto czekowe: Warszawa 658.

Nowe akcje niemieckiego lotnictwa przeciwko Londynowi.

Berlin, 9 marca. **Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje:**

Przy sprzyjającej pogodzie dokonano w dalszym ciągu, w myśl rozkazów, ruchów wkraczających do Bułgarji wojsk.

Jedna z łodzi podwodnych donosi o zatopieniu 5 uzbrojonych nieprzyjacielskich okrętów handlowych, łącznej pojemności 33.000 ton z pewnego silnie zabezpieczonego konwoju.

Podczas wypadu na angielskie wybrzeże południowo-wschodnie łodzie pościgowe zaatakowały silnie zabezpieczone konwoje i mimo zażartej obrony zniszczyły dwa brytyjskie kontrtorpedowce i sześć uzbrojonych okrętów handlowych, łącznej pojemności 28.400 ton, w tem dwa wielkie okręty-cysterny.

Niemieckie formacje samolotów bojowych i nurkowych zaatakowały również wczoraj skutecznie wojskowe urządzenia na Malcie. Przez celne trafienia ciężkiego kalibru wybuchł w pewnym składzie torped silny pożar. Niemieccy myśliwcy strącili nad obszarem ataku jeden nieprzyjacielski myśliwiec i jeden bombowiec oraz w locie z niewielkiej wysokości podpaliły hydroplan typu „Sunderland".

Lotnictwo zatopiło podczas zbrojnego wywiadu nad morzem Północnem okręt handlowy, pojemności około 1.200 ton i uszkodziło ciężko trzy dalsze okręty.

Ataki pojedynczych niemieckich samolotów bojowych kierowane były wczoraj na lotniska w Anglji południowej i środkowej. W hangarach i koszarach powstały silne zniszczenia.

Podczas śmiałego ataku na pewien zakład zbrojeniowy pod Newark uzyskano kilka celnych trafień w urządzenia warsztatowe. Dalszy zakład zbrojeniowy w pobliżu Bristolu otrzymał trafienie bombą w halę warsztatową i urządzenia.

Nieprzyjacielskie samoloty nie dokonywały nalotów na teren Rzeszy ani za dnia ani w nocy.

Podczas ataków na zakład zbrojeniowy pod Newark wyróżniły się załogi dwóch samolotów bojowych: 1) por. Knauth, nadsierżant Schumm, nadsierżant Heli, nadsierżant Moeller i podoficer Berger, oraz: 2) podporucznik Raudolph, podporucznik Matzmacher, podoficer Groeper i podoficer Hahn.

*

Według specjalnego doniesienia z soboty, liczba zatopionych przez łodzie pościgowe okrętów, płynących w silnie zabezpieczonym konwoju, wynosi dwa kontrtorpedowce pojemności po 1.090 ton, oraz 10 parowców, łącznej pojemności 45.000 ton nieprzyjacielskiego tonażu okrętów handlowych, w tem dwa okręty-cysterny.

Wszystkie łodzie pościgowe powróciły nieuszkodzone do swych baz, przywożąc jeńców.

*

Berlin, 10 marca. **Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje w niedzielę, dnia 9 marca:**

Łodzie podwodne zameldowały o zatopieniu 18.000 br. t. rej. nieprzyjacielskiego tonażu handlowego.

Ubiegłej nocy miał miejsce niezwykle silny atak większych jednostek lotnictwa bojowego na urządzenia portowe i doki Londynu. Kilka większych oraz liczne mniejsze pożary i eksplozje pozwoliły stwierdzić skuteczność ataków.

Dalsze skuteczne ataki kierowano były na lotniska leżące na północ od Londynu, na wybrzeżu wschodniem Szkocji oraz na wyspach Orkney. Pociski bombowe spowodowały zniszczenie hangarów i schronów. Ponadto kilka celnych pocisków spadło na urządzenia portowe w Portsmauth.

Lotnictwo spowodowało zatopienie brytyjskiego handlowego statku pojemności 10.000 br. t. rej., płynącego w konwoju przez kanał św. Jerzego. Po eksplozji celnego pocisku na pokładzie statek ten zatonął w ciągu kilku minut. W toku ataków, wykonanych na dwa transporty konwojowane na Atlantyku, oraz u południowo-wschodniego wybrzeża Anglji, dwa wielkie statki handlowe zostały trafione celnemi pociskami bombowemi, a następnie przechyliły się na bok.

Niemieckie samoloty bojowe, operujące nad Cyrenajką, obrzuciły bombami brytyjskie wozy pancerne, jadące w okolicy na wschód od miejscowości Alen el Gad.

Nieprzyjacielskie lotnictwo obrzuciło bombami tereny okupowane, nie wyrządzając jednakże godnych wzmianki szkód.

W związku z podanemi we wczorajszym komunikacie wojennym sukcesem ścigaczy wyróżniły się zwłaszcza ścigacze, pozostające pod rozkazami kapitana korwety Petersena, kapitana Birnbachera i porucznika marynarki Wuppermana.

W lotach wywiadowczych przed wybrzeżami Anglji południowo-wsch. wyróżniła się załoga jednego z samolotów wywiadowczych w składzie: porucznik Schofer, sierżant Nowakowski, sierżant Rüstig i st. szeregowiec Schubert.

W podanym w komunikacie wojennym z dnia 8 marca skutecznym ataku na zakłady przemysłu uzbrojeniowego w Bristolu, odznaczyła się szczególnie załoga samolotu w składzie: porucznik Lohmann, st. sierżant Beckmann, sierżant sztabowy Koester, sierż. sztabowy Tragesen i st. żołnierz Hey. Załoga powyższa wyróżniła się w szeregu innych lotów nurkowych.

Gwałtowny atak powietrzny na Londyn.

Nowy Jork, 10 marca. **Według doniesienia amerykańskiej ajencji „Associated Press" lotnictwo niemieckie dokonało w nocy z soboty na niedzielę niezwykle potężnego ataku powietrznego na Londyn.**

Samoloty nieprzyjacielskie nadleciały na miasto falami, powtarzającemi się 6 do 7 razy. W sobotę wieczorem wkrótce po ogłoszeniu alarmu przeciwlotniczego, ciężka artylerja przeciwlotnicza rozpoczęła swą akcję, a równocześnie zrzucono na jedną z dzielnic stolicy brytyjskiej setki bomb kruszących ciężkiego kalibru. **Atak ten pod względem swej gwałtowności przypominał olbrzymie błyskawiczne ataki z ubiegłej jesieni.**

Również ajencja „United Press" nazywa ten atak niezwykle gwałtownym, podkreślając, że **siła ognia artylerji przeciwlotniczej była największa od szeregu miesięcy.**

W związku z tym atakiem komunikuje brytyjska służba informacyjna, że tuż po nastaniu ciemności zarządzono w Londynie alarm przeciwlotniczy, a bomby zrzucono także na teren hrabstw otaczających Londyn, oraz w południowych i południowo-wschodnich częściach kraju. **Szereg budynków uległ zniszczeniu lub uszkodzeniu.** Na Londyn zrzucono nadto pewną ilość bomb zapalających.

Bilans wojenny Włoch.

Straty brytyjskie zadane wskutek działań włoskich od 11 czerwca 1940 r.

(=) **Rzym**, 10 marca. **„Giornale d'Italia", na podstawie danych, zaczerpniętych z włoskich komuniktów wojennych, publikuje następujące zestawienie strat Wielkiej Brytanji na morzu i w powietrzu od dnia 11 czerwca 1940 do 5 marca 1941, zadanych wskutek działań włoskich sił zbrojnych:**

805 zestrzelonych samolotów, 213 samolotów zniszczonych na ziemi, 99 samolotów zestrzelonych przypuszczalnie, 20 jednostek bojowych nadwodnych zatopionych, 87 uszkodzonych, 14 storpedowanych, 26 łodzi podwodnych zatopionych, 3 uszkodzone, 58 okrętów handlowych zatopionych, 41 uszkodzonych, 7 parowców-cystern zatopionych, 2 storpedowane.

Do tego doliczyć jeszcze należy **straty francuskie**, zadane do chwili zawieszenia broni z Francją, a wynoszące 20 samolotów zestrzelonych i 29 zniszczonych na ziemi, 2 zatopione statki wojenne nadwodne, oraz po jednym statku wojennym storpedowanym i uszkodzonym.

Dalsze straty Anglji na morzu.

Zatopienie brytyjskiego kontrtorpedowca „Dainty".

San Sebastjan, 10 marca. **Jak donosi Reuter, brytyjska admiralicja wydała komunikat, stwierdzający, że kontrtorpedowiec „Dainty" został zatopiony.**

Kontrtorpedowiec „Dainty", zbudowany w r. 1932, posiadał 1.375 br. t. wyporności, załoga jego liczyła 145 ludzi.

W związku z zatopieniem angielskiego kontrtorpedowca „Dainty" komunikują co następuje: Z ośmiu jednoste klasy kontrtorpedowców, do których należała „Dainty" w ciągu obecnej wojny zniszczono pięć. Oprócz „Dainty" są to kontrtorpedówki „Delight", „Daring", „Diana" i „Duchess".

„Dainty" była dużym kontrtorpedowcem pojemności 1375 ton i posiadała szybkość 35.5 węzłów. Uzbrojona była w 4 działa 12 cm., silną artylerje przeciwlotniczą i osiem wyrzutni torped. Załoga składała się ze 145 ludzi, którzy w większej części zatonęli wraz z okrętem. Angielska admiralicja w wydanym prze siebie komunikacie doniosła o zawiadomieniu członków rodzin załogi, jednak nie wydała żadnej listy uratowanych.

W drodze z Ameryki Południowej do Anglji został zatopiony na Atlantyku **brytyjski parowiec pasażerski i towarowy „Oropesa"** pojemności 14.075 br. t. Parowiec „Oropesa" był wyposażony w urządzenia chłodnicze i wiózł na pokładzie ładunek mięsa.

Wobec tego, że przed kilku dopiero dniami doniesiono o stracie angielskiego parowca „Anchises" pojemności 10.000 br. t., wiozącego również do Anglji ładunek mięsa mrożonego, stwierdzić należy, że w ciągu jednego tygodnia Anglja utraciła dwa wielkie parowce towarowe, naładowane mięsem.

* * *

Wielka Brytanja zakupiła na Dalekim Wschodzie oraz w Stanach Zjednoczonych olbrzymie ilości surowców, w tem samej gumy 64.200 ton, nadto kilka tysięcy ton cynku i cyny.

Jeden z pierwszych parowców, który miał przywieźć ten cenny ładunek do Anglji nie dotarł jednak do celu, jak o tem już pokrótce doniesiono. Jak podano bowiem z Nowego Jorku **brytyjski parowiec towarowy „Speybank" pojemn. 5.144 br. t. r. płynący do Liverpoolu z ładunkiem gumy i cynku, został zatopiony.** Zachodzi przypuszczenie, że jeden z niemieckich kontrtorpedowców handlowych, operujących na oceanach, wyśledził i zatopił ten parowiec.

Reuter donosi, że brytyjska admiralicja zakomunikowała o zatopieniu łodzi patrolowych „Ramillo" i „Sodders".

Amerykański kontradmirał Stirling — według doniesienia United Press — oświadczył, że w ciągu ostatniego tygodnia zatopionych zostało prawdopodobnie 25 proc. wszystkich transportów amerykańskich do Anglji.

W razie wzmożenia wojny podwodnej przez Niemcy na wiosnę br. — oświadczył dalej admirał Stirling — oraz na wypadek niepowzięcia żadnych kroków obronnych, Anglja utraci wszelkie atuty, jakie sobie kiedyś wywalczyła przy pomocy blokady i zachodzi możliwość, że Anglicy zostaną wygłodzeni.

Wkońcu admirał Stirling zwrócił uwagę na olbrzymie zapotrzebowanie jednostek wojennych i do konwojowania transportów konwojowanych, odczuwane przez Anglję.

Norweski parowiec towarowy „Olaf Bergh", płynący w służbie brytyjskiej, **wjechał na ławicę płaszczystą w pobliżu Ocean City** (Maryland). Parowiec ten odbywał rejs z Hull do Filadelfji. Sytuacja tego parowca pojemności 5.800 ton uważana jest za bardzo poważną wobec wzburzonego morza.

Konsul portugalski w Reykjavik zakomunikował, że **portugalski parowiec „Durem"** pojemn. 650 ton, osiadł na mieliźnie koło Islandji. Załoga, składająca się z 19 ludzi, została uratowana.

Wizyta kanclerza Hitlera u marszałka Keitela.

(§) **Berchtesgaden**, 10 marca. **Kanclerz Hitler jako wódz Rzeszy i naczelny dowódca sił zbrojnych złożył w ub. niedzielę wizytę generałowi-marszałkowi Keitelowi wyrażając mu osobiście gratulacje z powodu jego 40-letniej służby wojskowej.**

Przy tej okazji kanclerz Hitler wręczył marszałkowi Keitelowi swoją podobiznę z dedykacją, zredagowaną w niezwykle serdecznym tonie.

Otwarcie wiedeńskich targów wiosennych.

(=) **Wiedeń**, 10 marca. **W niedzielę dokonano otwarcia wiedeńskich targów wiosennych na rok 1941, które przez tydzień nadadzą swoje piętno całemu zewnętrznemu wyglądowi tego naddunajskiego miasta.** Uroczystość otwarcia Targów odbyła się w sali Domu Koncertowego. Po przemówieniu kierownika niemieckiej organizacji pracy dra Leya, namiestnik Wiednia Baldur v. Schirach ogłosił Targi Wiedeńskie jako otwarte.

Matsuoka jedzie do Berlina.

(§) **Berlin**, 10 marca. **Niebawem oczekiwany jest w Berlinie przyjazd ministra spraw zagranicznych Japonji, Matsuoki, który został zaproszony przez rząd Rzeszy.**

Obecność Matsuoki w Berlinie ma na celu omówienie wszelkich zagadnień wynikających ze współpracy, opierającej się na podstawach Paktu Trzech Mocarstw. Po tych konferencjach minister Matsuoka uda się do Rzymu.

Min. Smiloff o decyzji Bułgarji.

(=) **Sofia**, 10 marca. „Wojska niemieckie wkroczyły do Bułgarji, ponieważ Niemcy są sprzymierzeńcem bułgarskim i ponieważ Bułgarja, jako uczciwy sprzymierzeniec pragnie gorąco przyczynić się ze swej strony do zbudowania nowego porządku".

W takich słowach wypowiada się na łamach dziennika „Utro" **b. minister Bojan Smiloff**, dodając ponadto, że rzeczy należy dzisiaj nazywać ich właściwem mianem, gdyż w obecnych brzemiennych w wypadki czasach **nikt nie może sobie pozwolić na wyłamanie się od zajęcia jasnego i zdecydowanego stanowiska politycznego i światopoglądowego.**

Bułgarja wpuściła wojska niemieckie do swego kraju, ponieważ związana jest z Niemcami zarówno koleżeństwem broni z r. 1914, jak i wspólnemi interesami o żywotnem znaczeniu. **Bułgarja przystąpiła do paktu trzech zupełnie dobrowolnie,** pragnąc w ten sposób poprzeć swoje interesy polityczne i gospodarcze.

Na decyzję Bułgarji wpłynęło jednak nietylko koleżeństwo broni z Niemcami, ale także traktat wersalski. Podczas, kiedy Anglja toczy wojnę celem odnowienia systemu wersalskiego, to Niemcy walczą w imię zupełnego zniszczenia tego aktu.

BUŁGARJA: przeszłość i teraźniejszość

Kraków, 10 marca.

Przystąpienie Bułgarji do paktu trzech stało się ostatnio największą sensacją polityczną, to też warto przypomnieć kilka szczegółów z życia tego kraju.

Bułgarzy stanowią podobnie jak Węgrzy **naród napływowy w Europie,** który należał do szczepów koczowniczych, zjawiających się na Bałknach w VII wieku. Naród ten pochodzenia tureckiego podbił zamieszkałych w dzisiejszej Bułgarji i poza nią Słowian i osiedlił się na stałe w tym kraju **przyjmując powoli nietylko język ale też i zwyczaje i kulturę słowiańską,** a tracąc powoli swoje własne cechy szczepowe. To właśnie stanowi różnicę między Bułgarami a Węgrami, którzy do dziś dnia zachowali pewnego rodzaju czystość rasową, oraz własny język i zwyczaje. Pierwszym władcą Bułgarji, który nazwał się carem, czyli słowiańskim synonimem na słowo monarcha względnie cesarz (etymolodzy wywodzą to słowo wprost od słowa „caesar“) był chan Symeon, który panował od roku 890—927, i zdobył cały zachodni Bałkan aż do Morza Adrjatyckiego.

Wtedy to powstało wielkobułgarskie państwo,

które posiadało największą rozległość do jakiej kiedykolwiek Bułgarja doszła w ciągu wieków. Ale niedługo trwała samodzielność Bułgarji: **wkrótce została ona podbita przez wschodnio-rzymskie cesarstwo,** czyli bizantyńskie, dopiero w roku 1186 znów uwolnili się Bułgarzy od obcego panowania i doczekali się nowego rozkwitu swojego kraju. **Najkorzystniejszy okres przypada na lata 1218 1241 podczas panowania cara Jana Asona II, który powtórnie zdobywa Albanję i Macedonję.**

Nie szczęści się jednak Bułgarom, bo w roku 1393 państwo to zostaje **znowu zdobyte przez Turków,** dawnych ich pobratymców ale tym razem występujących jako wrogowie. Panowanie bułgarskie kończy się teraz na blisko 500 lat. Do roku 1836 rezyduje w Sofji namiestnik dla Rumunji z ramienia tureckiego sułtana noszący tytuł beglerbeja.

Gdy z początku XIX wieku po wojnach napoleońskich zaczyna się era oswobodzenia Bałkanów z pod panowania tureckiego, i gdy pierwsze kroki na tym polu stawia przedewszystkiem Serbja, pod przywództwem Obrenowiczów i Karageorgewiczów a następnie Grecja, przy współdziałaniu swoich t. zw. „heterji“ to jest związków wolnościowych,

dochodzi również w Bułgarji do potężnego ruchu rewolucyjnego,

który zatacza coraz większe kręgi. Przy pomocy Rosji, która oddawna uważa Bułgarów za swoich pupilów, choćby z tego względu, że wyznają również prawosławie, **dochodzi w roku 1875 do powstania,** które jednak wkrótce zostaje zgniecione przez Turków. Europa wstrząśnięta jest mordami, które Turcy dokonywują na Bułgarach, to też ogólny nastrój staje się dla Bułgarji coraz więcej korzystny. **W pokoju w San Stefano dochodzi do załatwienia kwestji bułgarskiej głównie za przyczyną Rosji.** Bułgarja ma obejmować część Kroacji i Macedonji, ale w pokoju berlińskim granice Bułgarji zostają ułożone inaczej, dzięki interwencji Anglji, która chce uratować przynajmniej częściowo Turcję. **Bułgarja powstaje w granicach między Dunajem a górami Bałkanu i ma stanowić wasalne księstwo tureckie,** pod panowaniem gubernatora chrześcijanina w Filipopol, pozostając autonomiczną prowincją turecką.

Tak rozpoczyna Bułgarja samodzielne życie polityczne.

Otrzymuje ona liberalną konstytucję, **a księciem bułgarskim zostaje kuzyn bliski cara Aleksandra II książę Aleksander Battenberski.** Battenbergowie są boczną linją wielkoksiążęcego domu Heskiego, z którego książę Aleksander przez morganatyczne małżeństwo z Polką Julją hr. Hauke córką ministra Mauricego, otrzymuje tytuł ks. Battenberg i staje się ojcem późniejszego pierwszego księcia Bułgarów.

Nowy książę rozpoczyna swoje rządy w roku 1879.

Wkrótce udaje mu się w roku 1885 spowodować upadek prowincjonalnego rządu z Filipopol i przyłączyć do terytorjum do Bułgarji. Na tem tle dochodzi do wojny między Serbją a Bułgarją, ale wkońcu uznaje Turcja księcia bułgarskiego jako gubernatora wschodniej Rumelji. Nie respektowanie wszystkich wskazówek cara przez księcia Aleksandra powoduje utratę poparcia Rosji, to też pierwszy regent Bułgarji musi ustąpić.

Drugim monarchą bułgarskim, który miał uzyskać dla swojego kraju zupełną niezależność jest

wybrany w roku 1888 przez sobranie książę Sasko-Kobursko-Gotajski

z linji pochodzącej po ostatniej węgierskiej księżniczce Kohary posiadającej duże dobra na Węgrzech, książe Ferdynand, rodzony wnuk przez matkę króla Ludwika Filipa francuskiego. **Rozpoczyna on rządy w bardzo trudnych warunkach,** gdyż nie uznały go ani Rosja, ani Austrja, ani żadne inne państwo europejskie. Długie lata mądrych rządów zyskują mu wkońcu w roku 1896 uznanie Rosji, a przedewszystkiem sułtana. Mimo to jednak położenie kraju jest trudne, gdyż panują tam ciągłe niepokoje wewnętrzne i walka partji, między liberałami a konserwatystami. **Wkońcu w roku 1908 korzystając z rewolucji młodo-tureckiej ogłasza się ks. Ferdynand carem Bułgarów, zyskując w ten sposób nawet zewnętrznie niezawisłość dla kraju.** Bułgarja bierze udział w wojnach bałkańskich, mających na celu zlikwidowanie panowania tureckiego na Bałkanach. Zrazu zwycięska, zawikłała się Bułgarja z Serbją i Grecją w wojnę o podział Macedonji i **w roku 1913 straciła zdobycze poprzednie, przyczem Rumunja zabrała poł. Dobrudżę, a Turcja Adrjanopol.** W czasie wojny światowej stanęła Bułgarja po stronie państw centralnych, ale pobita musiała przyjąć niezwykle ciężkie warunki pokoju w Sèvres.

Car Ferdynand złożył koronę, oddając ją synowi Borysowi II.,

który jako następca tronu nosił tytuł księcia Tirnowo, tj. miasta gdzie odbywały się koronacje dawnych carów bułgarskich.

Ale i po wojnie światowej nie było spokoju wewnętrznego w Bułgarji i walka partji trwała nadal. Przedewszystkiem na tle ekonomicznem dawały się odczuć silne wstrząsy, a również komunizm czynił wielkie postępy. Po słynnym zamachu komunistycznym na sobór w Sofji, decyduje się król bułgarski w dniu 19 maja 1934 usunąć rządy partyjne i wprowadzić autorytatywny system rządów. **Stanowisko premjera obejmuje wtedy Georgiow opierając się o wojsko, wszystkie partje zostają rozwiązane, jak również bojówka macedońska IMRO.** Ale i ta droga okazuje się trudną, gdyż w dalszym ciągu dochodzi do zamieszek i dopiero objęcie władzy przez Kiosseiwanowa w roku 1935 daje krajowi pokój. Premjer ten pozostaje na swoim stanowisku do roku 1940 a w tym czasie Bułgarja załatwia sprawę macedońską, następnie w ubiegłym roku otrzymuje spowrotem południową Dobrudżę i zawiera pakt wiecznej przyjaźni z Jugosławją. **Za temi sukcesami idzie też uwolnienie się kraju z pod ciężkich restrykcji traktatów w Sèvres i Bułgarja znowu dochodzi do pewnej równowagi.**

W r. 1938 następuje rekonstrukcja parlamentu,

przyczem struktura jego nie jest partyjna, lecz posłowie reprezentują bezpośrednio interesy swoich wyborców. Podczas wyborów w roku 1940 na 160 posłów powraca tylko 47 poprzednich parlamentarzystów. Rząd zyskuje wybitną większość, a stanowisko premjera obejmuje profesor Filof, znany archeolog.

Struktura gospodarcza i społeczna Bułgarji jest bardzo swoista. **Nie zna ona większej własności, a cała ziemia podzielona jest na małe i średnie gospodarstwa chłopskie. Przeciętnie obejmują one do 10 ha ziemi. Praca na roli wykonywana jest przez każdą rodzinę gospodarską, najemnicy są tam nieznani.** Wobec dużego rozdrobnienia własności ziemskiej stan gospodarki bułgarskiej nie stoi jeszcze na wyżynie, przyczem zaludnienie jest dosyć gęste, bo wypada 116 ludzi na km. kw. Jedynie Dobrudża południowa z 36 mieszkańcami na każdy km. stanowi tutaj wyjątek.

W rolnictwie bułgarskim przeważa uprawa pszenicy i kukurudzy, pozatem jęczmień, owies i ryż. Zbiory nie są jeszcze wysokie, bo chłop bułgarski używa bardzo mało sztucznych nawozów i rzadko posługuje się technicznymi wynalazkami. Dla tych też powodów

ucieka się rolnik bułgarski do uprawy jarzyn,

stojącej bardzo wysoko, uprawy tytoniu, również bardzo rozwiniętej, wkońcu do uprawy kwiatów, której zawdzięcza wspaniałe plantacje róż, eksportowanych w postaci olejku różanego na cały świat. **Ale również uprawa winogron stanowi tam ważne źródło dochodów.** W zakresie produkcji olejku różanego jest Bułgarja największym producentem świata.

W ostatnich kilkunastu latach rozwija się w Bułgarji również przemysł równolegle jednak z rolnictwem

i w ściśłem z niem związku. Bułgarja posiada kopalnie węgla i miedzi, ołowiu, cyny i rud manganowych. Zasadniczym jednak zrębem gospodarki bułgarskiej jest rolnictwo i ma nim pozostać nadal, przemysł traktowany jest jako współczynnik, mający podnieść wydajność rolnictwa.

W związku z obecną wojną podniósł się znacznie wywóz bułgarski to też dochód, który w roku 1935 wyniósł 30 miljardów lewów, wzrósł do 50 miljardów, a dochód z rolnictwa podskoczył z 19,5 miljardów na 30 miljardów lewów. Przemysł natomiast również daje o kilka miljardów większe dochody. Ważnym czynnikiem w gospodarce bułgarskiej stanowi wymiana towarowa z Rzeszą niemiecką, podczas gdy z innymi krajami operującymi jedynie dewizami zmniejszył się znacznie. W związku z nową sytuacją gospodarczą postanowił rząd bułgarski wprowadzić 4-letni plan, w ramach którego zamierza przeprowadzić różne meljoracje, i załatwić liczne zagadnienia bieżące.

Xz.

Narady ministrów w Jugosławji.

Belgrad, 10 marca. **W ostatnich dniach odbyły się w Belgradzie, pod przewodnictwem premjera Cwetkowicza narady ministrów. Konieczność dostosowania polityki jugosłowiańskiej do nowej sytuacji na południowym wschodzie jest stale podkreślana w rozmowach z miarodajnemi osobistościami życia politycznego.**

W związku z powyższem zaznacza się, że prawdopodobnie już w najbliższym czasie powzięte zostaną przez rząd ostateczne decyzje, celem **stworzenia ściślejszej współpracy z mocarstwami osi.** Ponieważ dotychczas angielska propaganda starała się przeszkodzić w tym naturalnym rozwoju przez szerzenie sensacyjnych pogłosek, chcąc zaniepokoić społeczeństwo jugosłowiańskie i wprawić je w nastrój alarmowy, przeto **cała prasa zajmuje się w artykułach wstępnych stanowiskiem Jugosławji odnośnie do najnowszych wydarzeń na Bałkanach.**

Po energicznem odparciu pogłosek brytyjskich, dzienniki przypominają wspólne oświadczenie premjera Cwetkowicza i wicepremjera dr Maczka, że przez rozwój wypadków w Bułgarji powstała nowa dla Jugosławji sytuacja, która jednak w dalszym ciągu będzie prowadziła swoją politykę pokoju i niemieszania się do wojny. W dalszych decyzjach rządu uwzględniona będzie jednak **ochrona najwyższych politycznych interesów państwowych.**

Naczelny redaktor dziennika „Vreme“ podkreśla w swym artykule, że **polityka pokoju, wolności i niezawisłości może być zagwarantowana jedynie przy współpracy z osią.** „Jugosławja może z pełnem zaufaniem patrzyć w swoją przyszłość“ — czytamy na innem miejscu — „będąc świadomą znaczenia współpracy z temi mocarstwami, z któremi nasze państwo związane jest stosunkiem zaufania i obustronnego poważania“.

Rekonstrukcja gabinetu kanadyjskiego

Nowy Jork, 10 marca. Opozycja w parlamencie kanadyjskim odstąpiła chwilowo od żądania rekonstrukcji gabinetu po oświadczeniu ministra sprawiedliwości Lapointe, że liberalna większość rządowa ma znaczną przewagę i po przyznaniu się przez ministra amunicji Howe do pewnych błędów w produkcji lotniczej.

Natomiast krążą pogłoski, że były premjer Bennett, który obecnie jest współpracownikiem lorda Beaverbrook w ministerstwie brytyjskiem produkcji samolotów, **zostanie znowu odwołany do Kanady, aby tam prowadzić dział lotniczy.**

Poza temi sprawami zaprząta uwagę opinji kanadyjskiej sprawa obsadzenia stanowiska posła w Waszyngtonie. Dotychczas narzekano na to, że Kanada nie spełnia między Anglją a Ameryką właściwej roli, obsadzając stanowisko posła w Waszyngtonie izolacjonistami. Nowy poseł Leighton Mc. Carthy, z zawodu adwokat i były poseł do parlamentu w Torronto, uchodzi za uzdolnionego do pełnienia tych obowiązków, gdyż jest z jednej strony przyjacielem premjera kanadyjskiego Mackenzie King, z drugiej zaś Roosevelta. Nowy ambasador był prezesem rady nadzorczej National Trust Company i przyczynił się w wysokim stopniu do stworzenia kanadyjskich przedsiębiorstw aluminiowych.

Angielski atak na Giarabub odparty.

Rzym, 9 marca. Włoski komunikat wojskowy brzmi następująco:

Główna kwatera armji włoskiej komunikuje:

Na **froncie greckim** włoskie lotnictwo obrzuciło nieprzyjacielskie obozy wojskowe, koncentracje wojsk i stanowiska obronne bombami rozpryskującemi, kruszącemi i ostrzelały je z karabinów maszynowych.

W **Afryce północnej** nieprzyjaciel ponownie zaatakował Giarabub. Atak został powstrzymany i odparty. Włoskie samoloty skutecznie bombardowały port Bengasi, pewną bazę lotniczą i nieprzyjacielskie kolumny samochodowe.

W **Afryce wschodniej** nieprzyjacielskie naloty na kilka miejscowości w Erytrei, które nie spowodowały żadnych szkód.

Samoloty myśliwskie niemieckiego korpusu lotniczego podczas lotu nad Maltą zestrzeliły w walce powietrznej jeden samolot typu „Hurricane“ i jeden typu „Blenheim“ oraz w locie z niewielkiej wysokości podpaliły przez ogień karabinów maszynowych hydroplan typu „Sunderland“.

Okręt wojenny średniego tonażu zatonął na morzu Śródziemnem z dokładnie nieustalonych przyczyn. Załoga została w większej części uratowana.

*

Rzym, 10 marca. Włoski komunikat wojenny z niedzieli, dnia 9 marca brzmi następująco:

Główna kwatera włoskich sił zbrojnych komunikuje:

Nieprzyjacielskie ataki na odcinku 11-tej armji **na froncie greckim** zostały dzięki włoskim kontratakom odparte, przyczem zadano nieprzyjacielowi dotkliwe straty.

Jednostki włoskiego lotnictwa obrzucały niezwykle intensywnie bombami oraz ostrzeliwały z karabinów maszynowych nieprzyjacielskie pozycje, baterje artylerji oraz wojska, przyczem osiągnęły celnemi pociskami ważne nieprzyjacielskie bazy obronne.

Na terenie **Afryki północnej** włoskie lotnictwo bombardowało pozycje wojskowe w Benghasi oraz nieprzyjacielską bazę lotniczą na terenie Cyrenajki.

Na terenie **Afryki wschodniej** jednemu z włoskich oddziałów udało się zaatakować i rozprószyć nieprzyjacielski oddział detaszowany, operujący w okolicy odcinka Keren.

Na odcinku Somalijskim włoskie samoloty bombardowały brytyjskie samochody oraz wozy pancerne.

Nieprzyjacielskie samoloty bombardowały jedną z miejscowości na terenie Erytrei, jednak nie wyrządziły żadnych szkód ani strat w ludziach.

W dniu 7 marca dokonały samoloty niemieckiego korpusu lotniczego atak bombowy na wojskowe objekty na wyspie Malcie.

Awans za dzielność.

(§) **Rzym,** 10 marca. Komendant włoskiej dywizji górskiej „Julia“ Mario Girotti, która to jednostka była już wymieniana w komunikatach włoskiej kwatery głównej, został — jak urzędowo komunikują — mianowany generałem dywizji z powodu wykazanych niezwykłych umiejętności dowodzenia oraz męstwa, wykazanego przy okazji przebijania się przez pierścień wojsk nieprzyjacielskich.

Obcokrajowcy nie służą w armji włoskiej.

(=) **Rzym,** 10 marca. „Popolo di Roma“ informuje z Madrytu o fakcie zgłaszania się w chwili przystąpienia Włoch do wojny, w charakterze ochotników do armji włoskiej.

Ambasada włoska w Madrycie **w związku z tem donosi, że przyjmowanie obcokrajowców jako ochotników do armji włoskiej jest niedopuszczalne,** wobec czego tego rodzaju prośby nie będą mogły być uwzględnione.

Deklaracje wierności wodzów abisyńskich.

(=) **Addis Abeba,** 10 marca. Przywódcy szczepów oraz notablowie z Addis Abeby, nadto głowa kościoła koptyjskiego oraz duchowni wszystkich koptyjskich kościołów zostali przyjęci w imieniu wicekróla przez zastępującego go generalnego gubernatora, wobec którego złożyli ponownie wyrazy swojej wierności i oddania.

Przemysł zbrojeniowy Stanów Zjedn.

(=) **Moskwa,** 10 marca. **Organ armji sowieckiej „Krasnaja Zwiezda“ omawia w artykule redakcyjnym program produkcji materjałów wojennych w Stanach Zjednoczonych.**

Dziennik dochodzi przytem do wniosku, że przejście przemysłu amerykańskiego do produkcji materjałów wojennych wymaga dłuższego okresu czasu oraz wielkich inwestycyj kapitałowych. **W obecnej chwili program przemysłu wojennego w Stanach Zjednoczonych znajduje się dopiero w początkowem stadjum rozwoju.** W dziedzinie produkcji przeważającej części materjałów wojennych niezbędnych dla Stanów Zjednoczonych i Anglji rozpoczęto dopiero teraz stwarzać na kontynencie amerykańskim silniejsze podstawy wytwórcze.

Egipski charge d'affaires pozostaje w Sofji.

Sofja, 10 marca. Jak mówią w dobrze poinformowanych kołach angielskich, poseł w Sofji, Jerzy Rendel, zażądał od egipskiego charge d'affaries Faraka, aby tenże opuścił wraz z nim Bułgarję. Egipski charge d'affaires odrzucił to żądanie, oświadczając, że stosunki dyplomatyczne między Egiptem a Bułgarją nie zostały dotychczas zerwane.

Budżet Bułgarji.

Wiedeń, 10 marca. **Budżet państwa bułgarskiego za rok obrachunkowy 1940 został zamknięty nadwyżką 503 miljonów lewów.** Dochody państwowe wyniosły w tym czasie 11 miljardów 800 miljonów lewów, tj. o 1,600 miljonów lewów więcej, jak w roku 1939. Nadwyżka ta jest o tyle objawem korzystnym, że w ubiegłym roku wydała Bułgarja 931 miljonów lewów na obronę krajową.

Rada ministrów w Bukareszcie.

(=) **Bukareszt,** 10 marca. **We czwartek i w piątek odbywało się posiedzenie rady ministrów, w którem pod przewodnictwem szefa państwa gen. Antonescu brali udział wszyscy członowie rządu.**

W urzędowym komunkacie o tem posiedzeniu rządu, podano do wiadomości, że gen. Antonescu złożył sprawozdanie o swoich rozmowach, odbytych z marszałkiem Rzeszy Goeringiem w Wiedniu. Minister stanu Michael Antonescu referował w sprawie planowanej reorganizacji państwa, zaś minister gospodarstwa gen. Potopeanu o swej wizycie w Berlinie, gdzie nawiązał kontakt z przedstawicielami rządu niemieckiego, oraz o swoim pobycie na Targach Wzorkowych w Lipsku.

Gratulacje króla Michała dla generała Antonescu.

(=) **Bukareszt,** 10 marca. Na łamach prasy rumuńskiej ogłoszona została w sensacyjnej formie następująca depesza, wystosowana przez króla Michała do gen. Antonescu:

„Składam panu serdeczne gratulacje z powodu pełnego zaufania, jakiem darzy pana naród rumuński, co znalazło swój wyraz w plebiscycie, oraz z powodu entuzjazmu, z jakim to zaufanie zostało wyrażone. Mojem sercem i mojemi myślami stoję zawsze przy moim narodzie i przy panu. podp. Michał“.

Admirał fiński o sytuacji wojennej

(=) **Paryż,** 10 marca. **Fiński admirał Schoultz, omawiając stosunek niemieckich i angielskich sił zbrojnych na łamach „Petit Parisien“ dochodzi do wniosku, że Niemcy wojnę wygrają.**

Admirał Schoultz, — jak zauważa pismo — w czasie wojny światowej pełnił obowiązki oficera łącznikowego między marynarką rosyjską i angielską, a po załamaniu się państwa carów, wstąpił jako oficer do floty angielskiej. W r. 1919 mianowany został admirałem floty fińskiej.

Admirał w swoim artykule zadaje sobie pytanie, co robi flota angielska i oświadcza, że w czasie wojny światowej blokowała ona porty nieprzyjacielskie, natomiast **dzisiaj jest zmuszona krążyć na nieprzejrzanych przestrzeniach oceanicznych,** celem strzeżenia angielskich dróg morskich, łączących Anglję z Amerykaą, Afryką i Australją.

Okręty angielskie po powrocie ze swoich długotrwałych rejsów nie mogą zatrzymywać się w portach angielskich, ponieważ są tam narażone na nieustanne ataki niemieckiego lotnictwa. Ponadto niemieckie okręty wojenne i handlowe stale przełamuja blokadę angielską.

Również należy wziać pod uwagę zatapianie okrętów angielskich przez niemieckie łodzie podwodne i niemieckie samoloty. Natomiast Niemcy panują dziś nad wybrzeżami morskiemi Europy od Pirenejów aż do Narwik. Niemcy od początku wojny stale wzmacniają swoją pozycję, podczas gdy Anglja traci swoje siły.

Ze względu na to, że nie jest ona w stanie użyć swojej floty tam, gdzie interwencja jej jest konieczna, gdyż jej arsenały i doki okrętowe nie mogą pracować z całą wydajnością, strategiczna pozycja Anglji jest niekorzystna.

Wycieczka Hiszpanów u Ojca św.

(=) **Rzym,** 10 marca. Ojciec święty przyjął w ub. piątek przedpołudniem grupę szlachty hispańskiej, przybyłą do Rzymu z okazji zgonu króla Alfonsa XIII-go.

W swem przemówieniu, wygłoszonem w języku hiszpańskim, papież wyraził swoje mocne przekonanie, iż Hiszpanja zmartwychwstanie do nowej potęgi, przyczem wypowiedział swe najserdeczniejsze życzenia dla narodu hiszpańskiego, hiszpańskiego ludu, oraz znakomitego szefa państwa.

Katastrofa ameryk. bombowca.

Nowy Jork, 10 marca. Z Nowego Orleanu informują: samoloty ratunkowe odkryły szczątki spalonego samolotu dwumotorowego, który odleciał z lotniska i po którym znikł wszelki ślad.

Był to dwumotorowy bombowiec wojskowy, który uległ katastrofie, spadając w pobliżu jeziora Salvadore, na południe od New Orleans. Z pośród 8-osobowej załogi **tego samolotu zdołało się uratować 2-ch lotników.**

Pożądane wyspy.

W miarę jak wojna morska na Oceanie Atlantyckim przybiera na intensywności, spojrzenia wszystkich kierują się coraz częściej na grupy wysp położonych pomiędzy Europą i Ameryką, a mogących wchodzić w rachubę jako bazy operacyjne dla walczących flot, lub dla celów blokady. Stany Zjednoczone za pośrednictwem znanej transakcji z kontrtorpedowcami, przejęły od Anglików szereg wysp, leżących w zachodniej części Atlantyku. Anglja ze swej strony przez obsadzenie Islandji i wysp Owczych usiłowała zablokować wschodnią część Atlantyku północnego, nie wywierając jednak przytem żadnego wpływu na akcję niemieckich krążowników powietrznych i łodzi podwodnych. We wschodniej części Atlantyku południowego admiralicja angielska przez swój nieudały atak na Dakar, okazała, do jakiego stopnia przywiązuje wagę do zabezpieczenia dróg komunikacjnych dookoła Przylądka Dobrej Nadziei i do Ameryki południowej. Usadowienie się na grupach hiszpańskich względnie portugalskich wysp w tej części Atlantyku, jak na Azorach Maderze oraz Wyspach Kanaryjskich i Zielonego Przylądka, uważałaby Anglja jako wielkie ułatwienie dla swoich zadań morskich. Równocześnie, jak świadczą amerykańskie dzienniki i mapki poglądowe Waszyngton kieruje swój wzrok na te grupy wysp, które, zdaniem amerykańskich imperjalistów, mogłyby stanowić, w wypadku jakiejś wojny, doniosłe amerykańskie placówki przeciwko Europie południowej oraz linję zaporową między Europą i Ameryką południową. W każdym razie fakt, że wymienione grupy wysp należą nie do

państw prowadzących wojnę, ale do dwóch państw neutralnych, stanowi okoliczność, sięgającą w dziedzinę prawa międzynarodowego, gdyż ewentualna ich konfiskata połączonaby była z ciężkiem złamaniem tego prawa. (pwp).

Amerykańskie próby mącenia stosunków na Dalekim Wschodzie.

(=) **Tokio,** 10 marca. **Dziennik „Niczi Niczi“ oświadcza, że nowe pociągnięcia rządu Stanów Zjednoczonych są równoznaczne z systematycznem zamącaniem stosunków gospodarczych i finansowych we francuskich Indochinach. Równocześnie mają one na celu przeszkodzenie w rozpoczętej współpracy gospodarczej pomiędzy Japonją i francuskiemi Indochinami.**

To postępowanie Ameryki ze względu na doniosłość ścisłego zespolenia interesów gospodarczych krajów Dalekiego Wschodu, obserwowane jest przez Japonję z największą uwagą.

Syjam przyjął propozycje arbitrażowe Japonji.

(=) **Tokio,** 10 marca. **Na konferencji pokojowej w Tokio przyjęła delegacja Syjamu propozycje arbitrażowe, wysunięte przez Japonję.**

Odpowiedź Francji, która w zasadniczych punktach wyraża swą zgodę na propozycje japońskie, spodziewana jest w najbliższym czasie. Należy się liczyć z możliwością podpisania układu w ciągu poniedziałku.

Po osiągnięciu zasadniczego porozumienia w sporze, jaki wynikł między Syjamem a Indochinami francuskiemi, minister spraw zagranicznych Matsuoka został w ub. sobotę przyjęty na audjencji przez cesarza, któremu złożył sprawozdania z wyniku pertraktacyj.

Następnie minister spraw zagranicznych wziął udział w konferencji dyrektorów departamentów urzędu spraw zagranicznych, których poinformował o przebiegu wydarzeń.

Większość rządowa usiłuje przyspieszyć dyskusję w senacie amerykańskim.

(=) **Waszyngton,** 10 marca. **Większość rządowa w senacie amerykańskim usiłuje wszelkiemi sposobami przyspieszyć dyskusję nad ustawą o pomocy dla Anglji. — W szybkiem trybie odrzucono dwa dalsze wnioski opozycji, zmierzające podobnie, jak i poprzednie, do zakazania użycia wojsk Stanów Zjednoczonych poza obrębem zachodniej półkuli.**

Pierwszy z tych wniosków wniesiony został przez niezależnego senatora Norrisa, który domagał się dodania zastrzeżenia, że żadne postanowienie ustawy nie może być tak interpretowane, aby prezydent uważał się za upoważnionego do dawania rozkazu walczenia amerykańskim siłom zbrojnym na obcem terytorjum poza obrebem zachodniej półkuli, lub posiadłości terytorjalnych albo wyspiarskich Stanów Zjednoczonych łącznie z Filipinami. Wniosek ten odrzucono 52 głosami przeciw 39.

Taki sam los spotkał wniosek demokraty Maloneya, w myśl którego członkom amerykańskich sił zbrojnych zakazuje się podróżowania na tereny wojenne określone jako takie przez prezydenta. Również samolotom wojskowym i statkom floty Stanów Zjednoczonych wniosek zabrania udawania się na takie tereny. Wniosek odrzucono większością 60 głosów przeciw 30.

Natomiast przyjęto 65 głosami przeciw 24 wniosek demokraty Ellendersa, wniesiony w imieniu większości rządowej. Wniosek stwierdza, że ustawa o pomocy dla Anglji **nie może zmienić obowiązujących postanowień w sprawie ruchów sił wojennych lądowych i morskich.** Opozycja zwalczała ten wniosek jako bezprzedmiotowy. Inicjator wniosku podkreślił jednak, że w ten sposób będzie dana gwarancja, iż ustawa o pomocy dla Anglji nie będzie zawierała pełnomocnictw do organizowania ochrony konwojowej przy przewożeniu morzem materjałów wojennych lub wysyłania wojsk zagranicę.

Ochrona wojskowa dla francuskich transportów.

(=) **Paryż,** 10 marca. Według tutejszych doniesień, delegat francuski ambasador de Brinon złożył w sobotę wobec przedstawicieli prasy amerykańskiej w Paryżu oświadczenie o niezmiernej doniosłości.

Mianowicie ambasodr stwierdził, że admirał Darlan nosi się z zamiarem **oddania zamorskich transportów środków żywności dla Francji pod opiekę jednostek francuskiej marynarki wojennej.** Dowódcy francuskich statków wojennych **mieli otrzymać rozkaz otwarcia ognia w razie konieczności, gdyby angielskie statki wojenne podjęły próby konfiskowania francuskich okrętów handlowych.**

Francja ma prawo do życia.

(=) **Paryż,** 10 marca. W związku z depeszą w sprawie zatrzymania 17 francuskich statków handlowych przez marynarkę brytyjską, zamieszcza „Matin“ obszerny i sensacyjnie ujęty artykuł, w którym m. in. podnosi, że „jeśli Francja cierpi obecnie głód, to ma to do zawdzięczenia swemu byłemu sprzymierzeńcowi. Francja ma prawo do chleba.

„Dlaczego marszałek Petain — pisze następnie dziennik — nie udzielił admirałowi Darlanowi rozkazu, aby francuskie statki wożące żywność były strzeżone i konwojowane przez statki wojenne?“ Jeśli zajdzie potrzeba, statki te powinny dać ognia z dział, aby w ten sposób zmusić Anglików do respektowania praw ludzkich. Anglja nie posiada prawa zarówno na wygłodzenie Francji, jak i ośmieszania przed światem fali francuskiej.

Francji nie wolno ponosić klęski bez bitwy.

Anglja kontynuuje blokadę Francji.

(=) **Madryt,** 10 marca. W depeszy z Waszyngtonu donosi agencja Reutera o decyzji rządu brytyjskiego w sprawie **nieczynienia żadnych odstępstw od zarządzeń blokadowych dla przesyłek żywnościowych amerykańskich, przeznaczonych dla Francji.**

W związku z tem, parowiec „Exmouth“, który w przyszłym tygodniu miał się udać do Marsylji, nie będzie mógł załadować na swój pokład ładunku mąki owsianej. Amerykański Czerwony Krzyż czynił właśnie starania o uzyskanie zezwolenia na przewóz mąki owsianej dla dzieci we Francji.

Agencja Reutera donosi, że Anglja kontynuuje z całą bezwzględnością głodową blokadę w odniesieniu do Francji.

Piorun uderzył w słynną katedrę w Bazas.

(=) **Paryż,** 10 marca. **W czasie gwałtownej burzy piorun uderzył w słynną katedrę w Bazas w departamencie Gironde i strzaskał górną część wieży.**

Wielkie masy kamieni zwaliły się na ziemię. Część katedry jest zagrożona zawaleniem. Katedra w Bazas jest najstarszym i najpiękniejszym zabytkiem architektonicznym romańskiego stylu we Francji.

Pułkownik Donovan u prezydenta de Valery.

Genewa, 10 marca. **Jak się z Dublina dowiaduje agencja Reutera, w sobotę przybył samolotem z Londynu płk. Donovan, wysłannik prez. Roosevelta do Europy.**

Na powitanie Donovana udał się delegat irlandzkiego ministerstwa spraw zagranicznych, poczem udał się on do prez. De Valery, z którym odbył godzinną rozmowę.

Po tej konferencji de Valera podejmował gościa śniadaniem, w którem m. in. udział wziął kardynał Mac Bory. **Donovan udał się następnie samolotem do Londynu.**

Portugalja o przystąpieniu Bułgarji do paktu trzech.

(=) **Lizbona,** 10 marca. Ukazujący się w Lizbonie dziennik „Republica“ w komentarzu, omawiającym fakt przystąpienia Bułgarji do paktu trzech mocarstw, pisze, że polityczne założenie niemieckie na Bałkanach oraz zagadnienia polityki europejskiej w odniesieniu do tego kraju urosły do rozmiarów sukcesu. Anglicy byli zmuszeni zrezygnować z Sofji.

Rozpatrując sytuację istniejącą obecnie w rejonie bałkańskim, należy przyznać, że sytuacja Anglji stała się niezwykle poważna.

Strajki powodują olbrzymie straty czasu.

(=) **Nowy Jork,** 10 marca. **Agencja** „Transocena“ donosi, że wskutek 34 strajków, jakie wybuchły w miesiącu styczniu b. r., zakłady przemysłowe Stanów Zjednoczonych utraciły w styczniu 148.000 dni roboczych, zaś w lutym wskutek 63 strajków 443.000 dni roboczych.

Strajki te odbiły się dotkliwie na przemyśle zbrojeniowym, pracującym dla zaopatrzenia armji Stanów Zjednoczonych. **Czynniki rządowe zastosowały drastyczne formy zarządzeń, mające działać odstraszająco na fachowców oraz związki zawodowe.**

Dalszy spadek bezrobocia w Belgji.

(=) **Bruksela,** 10 marca. **Cyfra bezrobotnych w Belgji zmniejszyła się znowu o 9.000 w porównaniu z ubiegłym tygodniem i wynosi obecnie okrągło 184.000 osób.**

To korzystne zjawisko jest następstwem trwałej poprawy sytuacji w zasadniczych gałęziach przemysłu belgijskiego. Do poprawienia sytuacji na rynku pracy przyczyniło się w pierwszym rzędzie ożywienie w tych przedsiębiorstwach, które z powodu pory zimowej nie mogły pracować w pełnym zakresie, jak kopalnie, kamieniołomy, oraz różne gałęzie kopalnictwa i przemysłu budowlanego.

Australja — kraina tajemnic.

Kraków, 10 marca.

Jak dotychczas nikomu nie udało się zliczyć wszystkich wysp na Oceanie Indyjskim. A należą do nich nietylko olbrzymie lądy, lecz także maleńkie wysepki i rafy.

Obszary mórz Południowych obejmują Australję, na północny wschód Melanezję z ogromną wyspą Nową Gwineą, wyspami Admiralskiemi z grupą wysp, tworzących archipelag Nowej Brytanji, z wyspą Nową Irlandją, dalej wyspy Salomońskie, Santa Cruz i Fidżi, wyspy Lojalności, Nową Kaledonję. Na północ od nich leży Mikronezja Na wschód od Mikronezji, Makronezji, Melanezji i Australji — rozciąga się Polinezja z północną grupą wysp Hawajskich, Samoa, Tongo, Cooka, Towarzyskich, z których największą jest Tahiti.

Na południowy zachód od Polinezji znajduje się Nowa Zelandja na wschód od niej wyspy Wielkanocne.

Australja — to wyspa-kontynent, to najciekawszy świat ludzi i zwierząt.

Tam to właśnie znajdziemy najstarsze formy kultury, należące do najdawniejszych na ziemi.

Australczycy nie znają prawie wcale uprawy roli, lub uprawiają ją w sposób jak najmniej skomplikowany, pożywienie zaś zdobywają w sposób najbardziej prosty. Zbierają więc dziko rosnące rośliny, łowią ryby i polują. Nie prowadzą także chowu bydła ani nie znają najpierwotniejszej z pierwotnych — sztuki garncarskiej Wskutek tego też i gotowanie w całem tego słowa znaczeniu jest im prawie nieznane.

Tubylec jada korzonki, grzyby, wodorosty, je także chrabąszcze, mrówki i robaki, a wszystko na surowo. Jeżeli pragnie coś „ugotować“, zakopuje to w gorącym popiele, albo piecze w dole wygrzebanym w ziemi, do którego wrzuca rozgrzane kamienie i płonące głownie.

Narzędzie codziennego użytku mieszkańca Australji są także niezmiernie prymitywne: kopaczka, maczuga i „świder“ czy piła do krzesania ognia. Przeważnie do wyrobu ich używa drzewa, kamienia, kości zwierzęcych, muszli, jak to czynił prahistoryczny człowiek.

Mimo tej jednak niskiej kultury spotyka się tam pewne niezwykle ciekawe szczegóły. Jakże dziwną n. p. jest ich broń. Ale najbardziej znamiennym jest fakt, że te, tak zda się proste i naiwne ludy posiadają i kierują się w życiu całem mnóstwem praw, ściśle i dokładnie przestrzeganych.

Głównem zajęciem mężczyzn jest polowanie specjalnie na kangury.

Jak wiadomo, Australijczyk jest wprost nadzwyczajnym biegaczem, niesłychanie odpornym na pragnienie i gorąco. To też dla zwierzyny jest on istotnie niebezpiecznym wrogiem. Są oni również doskonałymi badaczami i obserwatorami zwyczajów i obyczajów świata zwierzęcego.

Oto przykład: tubylec musi podpełznąć ku zwierzynie od strony wiatru, a wobec tego, że mogłaby go zwietrzyć — pokrywa całe swe ciało gęstą warstwą mułu, który nie przepuszcza potu. Skolei przypatrzmy się jak poluje na ptaki wodne. Przesuwa się w wodzie, zagłębiony aż po szyję, położywszy przedtem na głowie pęki sitowia. We wszystkich tych wyprawach myśliwskich towarzyszem nieodstępnym jest **pies dingo.** Ciekawą zaletą czy wadą tej psiej rasy jest to, że **nie umieją prawie wcale szczekać.**

Broń mieszkańca Australji

jest także bardzo prosta chociaż pewna i dobra. Przedewszystkiem w najczęstszem użyciu są maczugi, sporządzone z drzewa, hartowanego w ogniu. Tym prastarym przyrządem posługuje się pewnie i niechybnie. A bardzo często broń ta jest pięknie i bogato rzeźbiona lub pokryta wypalanemi rysunkami. Są to albo znaki magiczne, mające przynosić szczęście w łowach lub totemy czy wizerunki zwierząt, będące pewnego rodzaju jakgdyby herbami rodowemi myśliwego.

Najciekawszą jednak bronią Australijczyka jest **bumerang.** Nazwa jego właściwie jest przekręconą, brzmi bowiem w oryginale — wummera.

Cóż to właściwie jest bumerang?

Prawie, ale tylko prawie, prostokątnie wygięty kawałek drzewa, służący jako pocisk. O istocie tej broni, mimo to, że coś niecoś o niej słyszeliśmy — w zasadzie wiemy nic. To też przypatrzmy się jak taką rzecz Australczyk wyrabia i jak nią włada.

Bierze gałąź drzewa już wykrzywioną z natury w kształt kolana. Obcina ją powyżej i poniżej zgięcia, przyczem oba ramiona są jednakowej albo też różnej długości. Obnażywszy ją z kory kładzie taką gałąź na płaskim kamieniu i przycina z góry i z dołu tak by przylegała gładko do powierzchni kamienia — później przy pomocy ostrej muszli gładzi gałąź, tak jednak, że w środku t. j. w punkcie zgięcia zachowuje ona dawną grubość, na brzegach zaś posiada zaostrzone krawędzie.

I jeszcze jedna rzecz! Bardzo ważna! — Drzewo moczy się długo w wodzie lub napuszcza się je oliwą, nadając mu w ten sposób pewnej giętkości, następnie całą siłą wykręca się je w samym kolanie tak, że oba ramiona otrzymują pozycję odwrotną do tej, jaką zajmowały przedtem. Wykręciwszy w ten sposób bumerang, przytłacza go się z obu stron kamieniami albo przywiązuje do pnia aż do czasu, gdy twarde drzewo zatrzyma na stałe ów kształt. **Przekręciło się więc w tym kawałku drzewa każde włókno, podobnie jak to się dzieje w śmigłach aeroplanu.**

Musimy bowiem przyjąć do wiadomości, że

bumerang jest pewnego rodzaju śmigłem.

Zbadajmy oto czteroskrzydłowe śmigło samolotu: Od osi śmigła idą cztery skrzydła prostopadle do niej, ustawione tak, że wszystkie leżą na jednej płaszczyźnie. — Każde skrzydło tworzy ze skrzydłem najbliższem kąt prosty. Jednocześnie każde skrzydło samo w sobie jest wykręcone na bok, ponieważ tylko w ten sposób może niejako wśrubować się w powietrze. Na tem właśnie polega budowa śmigła i dzięki temu najnowsze propellery mogą z taką siłą porywać najcięższe Junkersy czy Dorniery. I dziwne! **To co jest krzykiem najnowocześniejszej techniki, Australczyk znał od niepamiętnych czasów.**

A jak tubylec włada bumerangiem? — Chwyta za jeden koniec prawą ręką — zatacza wielki łuk, naraz zatrzymuje się w rozmachu i wypuszcza bumerang. Wpierw zatacza on ogromny łuk, przyczem ta półśmiga kręci się dookoła siebie, czyli wykonuje obroty podobnie jak śmigło samolotu Skutkiem tego wśrubowuje się w powietrze i zbacza w ściśle określony sposób od linji swego biegu. Tak też dzięki tej konstrukcji śrubowej **bumerang zakreśla w przestrzeni linję kolistą.** Jeśli zaś nic go w drodze nie zatrzyma, **wraca dokładnie do miejsca startu.** Broń ta rzucona wprawnie po zakreśleniu łuku, wpada prawie do rąk strzelca. I ta właściwość bumerangu ma tę zaletę, że pocisku, o ile chybił celu, można użyć po raz wtóry.

Równie ciekawą osobliwością Australji jak bumerang jest tak zwana „czuringa“

t. j. specjalna grzechotka, używana jednak nie jako broń, ale służąca do religijnych i magicznych celów.

„Czuringa“ — to płaska deseczka o owalnym kształcie, ozdobiona znakami czarodziejskiemi. Przez otwór zrobiony na jednym końcu przewleka się linkę — wywija szybką deseczka, która przytem wydaje dziwny świst lub szmer.

Słowo „czuringa“ — oznacza **drzewo duszy** — i według wierzeń tubylców, w takiej deseczce przemieszkują duchy zmarłych przodków. Przy pomocy czuringi sprowadzają oni podobno deszcze albo zasięgają rady zmarłych, przyczem odpowiedni głos grzechotki tłumaczą jako odpowiedź.

Wiadomem jest, że ludy niecywilizowane tatuują swe ciała i to bardzo nawet artystycznie.

Znów charakterystyczną cechą Melanezyjczyków jest to, że zdaje im się, jakoby każda chwila ich życia była otoczona opieką jakichś demonów, upiorów lub duchów To też według ich wierzeń żaden nawet najdrobniejszy przejaw życia **nie może odbyć się bez współudziału sił nadprzyrodzonych,** a siedzibą tych tajemniczych mocy są przeważnie czaszki, posążki i maski zmarłych przodków. W tych maskach — wierzy tubylec — zamieszkują demony albo siły jakichś nadziemskich istot — Krótko mówiąc, Melanezyjczyk wierzy, że podczas obrzędów religijnych występują nie ludzie, odgrywający rolę duchów, lecz same duchy.

Polinezyjczycy są bardzo towarzyscy.

Uprawiają więc wspólnie wiele gier i zabaw oraz **zawodów sportowych.** Sport też w całem słowa tego znaczeniu, jest pewnego rodzaju dobrowolnem ćwiczeniem fizycznem, uprawianem bez jakiegokolwiek przymusu.

Europejscy podróżnicy mieli często sposobność podziwiania wspaniałych kształtów mieszkańców Oceanji. Działa tu naturalnie doskonałe życie na łonie przyrody, zupełnie nieskrępowanie n. p. ubraniem, a poza tem specjalna sztuka pielęgnowania ciał stosowana już w niemowlęctwie. Jest to pewnego rodzaju masaż pomagający naturze do uzyskania doskonałości.

I tak głowę niemowlęcia formują w ten sposób, że układają dzieci do snu raz prawą, raz lewą stroną i to na twardem posłaniu. Dalszym zabiegiem jest ugniatanie czaszki naoliwionemi palcami. Także obsada oczu otrzymuje inny zgoła kształt dzięki specjalnemu masażowi.

Wreszcie dziecko musi wiele razy przejść ćwiczenia, polegające na tem, że zakopane po piersi w piasku jest zmuszone o własnych siłach stamtąd się wydostać. Wymaga to oczywiście równomiernego wysiłku wszystkich mięśni i stanowi dla małych obywateli już tak wcześnie zaczętą a tak świetnie przeprowadzoną zaprawę fizyczną.

W kilku wierszach.

Dyrektor bułgarskiej opery narodowej Arsen Najdenow został ostatnio zaproszony do Berlina celem urządzenia cyklu koncertów bułgarskich.

* * *

Według informacji udzielonej przez amerykański urząd rejestracji okrętów padły dalsze 4 parowce norweskie ofiara tej wojny. Parowce te, które pełniły służbę dla Anglji są: Bruce, 2.200 ton, Hild 1.356 ton, Odda 835 ton i Eli 4.332 ton.

* * *

Nowojorskie koła żeglarskie donoszą według informacji Associated Press, że brytyjski parowiec towarowy „Spayebank“ pojemności 5.154 br. t. r., płynący z ładunkiem gumy, cynku, lnu i cukru, wartości miljona dolarów z Dalekiego Wschodu, został zatopiony. Zachodzi przypuszczenie, że okręt padł ofiarą niemieckiego kontrtorpedowca handlowego.

* * *

Minister spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentrop podejmował w posiadłości wiejskiej w Fuschl bawiącego obecnie w Niemczech ministra stanu Syjamu Prayuna Montori, który złożył mu wizytę pożegnalną.

* * *

Premjer Afryki południowej generał Smuts odbył w Kairo rozmowy z Edenem oraz generałami Wavellem i Dillem.

* * *

Roosevelt oświadczył na konferencji prasowej, że każdy dzień zwłoki w uchwaleniu ustawy o pomocy dla Anglji odbije się później na tempie dostaw materjałów wojennych dla krajów, potrzebnjących pomocy.

* * *

Parlament turecki zebrał się onegdaj na sesję zwyczajną.

* * *

Biuro opieki nad uchodźcami w Stanach Zjednoczonych komunikuje, że w obecnej chwili przebywa na terenie Stanów Zjednoczonych około 130 tysięcy uchodźców. z Europy, w tem prawie 100 tysięcy żydów.

* * *

Pani Roosevelt oświadczyła, że ze względu na interesy Stanów Zjednoczonych w Południowej Ameryce uczy się ona obecnie języka hiszpańskiego.

* * *

Brytyjski minister rolnictwa wydał gorący apel do brytyjskich chłopów-dzierżawców i warzywników, „aby każdą piędź ziemi obrócili na produkcję artykułów żywnościowych“, ponieważ najbliższa przyszłość może być ciężka dla Anglji.

* * *

Dziennik madrycki „Arriba“ w związku z ucieczką b. króla Karola donosi, że w Sewilli pozostawił on niezapłacony rachunek hotelowy na przeszło 10.000 pesetów, oraz słynną kolekcję psów pani Lupescu.

* * *

W Londynie nie tają pewnego zdumienia z tego powodu, że rząd turecki nieoczekiwanie poświęca wiele czasu na udzielenie odpowiedzi na orędzie Hitlera.

* * *

Robotnicy francuscy zgłaszają się w coraz większej liczbie do pracy w Niemczech. W czasie obecnym odchodzi do Niemiec tygodniowo około 1.500 Francuzów, którzy zgłosili się dobrowolnie do pracy.

* * *

„New York Herald Tribune“ donosi, że amerykańskie związkowe władze marynarki podjęły rokowania celem odkupienia statków motorowych, sprzedanych w listopadzie ub. roku towarzystwu prywatnemu „American Pioneer Service“ po tej samej cenie.

BOHDAN KARELSKI.

Jacht „Aurora“ zatonął...

7)

Forst biegał zdenerwowany po gabinecie. Argumenty bandyty były przekonywujące a on, mimo całego swojego tak znanego sprytu kupieckiego, nie widział wyjścia ze sytuacji. Co robić? Przedewszystkiem zyskać na czasie! — błysnęło mu w głowie.

— Może pan ma rację — odezwał się spokojniejszym tonem. — Tak jak dla pana życie bez pieniędzy nie przedstawia wartości, tak znowu ja nie widzę innego celu w życiu, jak tylko zapewnienie córce dostatku i szczęścia. Jakąż mam jednak gwarancję, że córka moja odzyska wolność? Dam panu pieniądze, a pan ucieknie. Pozatem nawet nie mam żadnej gwarancji, że pan faktycznie wie, gdzie moja córka obecnie się znajduje.

— To już jest pańskie ryzyko. Ale ostatecznie nie ma pan innego wyjścia. Proszę bardzo — jeśli pan nie chce płacić — to znajdę sobie inne wyjście. Tylko niech pan wtedy pożegna się z myślą o zobaczeniu córki. Ostatecznie znajdą się inni, którzy się nią zainteresują.

— W to bardzo wątpię.

— A ja nie. Znam jednego kupca w Buenos Aires, który bardzo się interesuje młodemi dziewczętami.

— Muszę panu jeszcze raz powiedzieć, że pan jest skończonym łajdakiem, ale proszę, niech pan mówi jakie są pana warunki.

— Nareszcie dochodzimy do właściwego tematu rozmowy. Otóż moje warunki są bardzo skromne. Narazie wypłaci mi pan 50 tysięcy dolarów tytułem zaliczki. Z chwilą, kiedy pańska córka znajdzie się na ziemi amerykańskiej i da panu znać, gdzie się znajduje, wypłaci pan dalszą kwotę a mianowicie pół miljona dolarów. To wszystko. Potem oczywiście nie usłyszy pan o mnie ani słowa.

— Sprytnie pan to obmyślił. Niestety jestem zmuszony pójść na kompromis. Czy pan chce pieniądze w czeku, czy w gotówce?

— Wolałbym w gotówce. Z czekiem jest zawsze kłopot.

— Dobrze. Oto są pieniądze. Teraz proszę mi powiedzieć, gdzie znajduje się moja córka.

— Pańska córka znajduje się na pokładzie okrętu, który w tej chwili oddala się od lądu amerykańskiego z szybkością 20 węzłów.

— Jak pan wyobraża sobie zatrzymanie jachtu?

— Nic prostszego. Umówiłem się z człowiekiem, który prowadzi jacht, że dam mu sygnał przez radjo. Oczywiście będzie to depesza szyfrowana. Z chwilą otrzymania tej depeszy, jacht zawróci i przybije do wyznaczonego portu a tam sobie pan już sam może córkę odebrać. Tylko zgóry muszę zaznaczyć, bez żadnych oszustw. Gdyby się okazało, że pan przyjechał do tego portu w asyście policji, wówczas życie pańskiej córki, a może i pana, jest stracone. Mam broń i potrafię w odpowiedniej chwili zrobić z niej użytek.

— Jestem uczciwym kupcem, a nie gangsterem, jak pan, jeśli coś obiecuję, to zwykłem dotrzymać słowa. Proszę o natychmiastowe nadanie depeszy do komendanta jachtu.

— Proszę bardzo. Czy można skorzystać z pańskiego telefonu?

— Niech pan telefonuje. To nawet lepiej, że będę świadkiem tej rozmowy.

Zielenskij nakręcił tarczę i po chwili dyktował:

— Proszę o nadanie pilnej depeszy radjowej przez stację Mackay: Do komendanta jachtu „Aurora“. Ładunek kawy proszę uatychmiast skierować do portu w Miami Beach. Rachunek uregulowany. Zet.

Rosjanin odłożył słuchawkę i spojrzał na Forsta.

— No, teraz pan już zadowolony. Nie pozostaje nam nic innego, jak tylko wyruszyć w podróż. Czy pan skorzysta z nocnego ekspresu, czy też woli pan komunikację samolotową?

— Polecę samolotem. Nie mam czasu.

— Doskonale. Wobec tego spotykamy się jutro rano na lotnisku. Liczę, że oczywiście będzie pan miał odpowiednią kwotę przy sobie.

— Niech pan się nie obawia. Niech tylko moja córka żywa i cała powróci a pan już dostanie swoje pieniądze.

— A zatem do widzenia.

V.

Na mostku kapitańskim „Aurory“ stało dwóch mężczyzn. Osłonięci nieprzemakalnemi płaszczami usiłowali przebić mroki nocy i zalewającego ich deszczu. Wichura wzmagała się z każdą chwilą. Mały okręcik raz po raz nurzał się w falach. Nieraz zdawało się, że już nie zdoła wygrzebać się z pod olbrzymiego bałwana, ale jak dotychczas okręcik zdołał zawsze wydostać się na powierzchnię, usiłując posuwać się naprzód.

— Jeśli tak dalej pójdzie — odezwał się jeden z mężczyzn — to nie zobaczymy jutrzejszego świtu.

— Djabelska noc. Pocośmy właściwie tak daleko odjechali?

— Taki był rozkaz szefa. Mieliśmy tak daleko jechać, dopóki nie dostaniemy szyfrowanej depeszy przez radjo. A narazie depeszy niema. Idź lepiej sprawdzić do kabiny radjowej. Może tam już coś mają, tylko nie chce się im wychodzić na taką pogodę.

Jeden z mężczyzn zniknął w drzwiach, prowadzących na dolny pokład. Po chwili wyłonił się z powrotem a na jego twarzy malowało się zakłopotanie, niemal przestrach.

— Nieszczęście! Radjostacja uszkodzona. Nie jesteśmy w stanie ani nadawać, ani przyjmować żadnych depesz. Co robić?

— Zawołaj Fryca. Niech obejmie kierownictwo statku. Pójdziemy się naradzić.

W kajucie kapitańskiej zebrało się kilku mężczyzn. Wszyscy gadali naraz, tak, że niesposób było cośkolwiek zrozumieć. Widać było, że wszyscy są przerażeni obrotem sprawy. Wreszcie jeden z nich huknął pięścią w stół.

(Ciag dalszy nastapi).

MINJATURY.

Niemiły jegomość.

Bardzo nie lubię, gdy mi przedstawią faceta, którego nigdy dotychczas nie widziałem na oczy, ani o którym nie słyszałem. Zwłaszcza, jeśli nie można w żaden sposób przeprowadzić dyskretnego wywiadu, kto zacz, o czem z nim gadać?

A właśnie taki wypadek wydarzył się przedwczoraj. Były imieniny jednej znajomej. Bardzo sympatyczna. Więc poszedłem. Kwiaty w garści, uśmiech na buziaku — przepisowo. Ale gospodyni jeszcze nie była ubrana. Widocznie przyszedłem za wcześnie. Otworzyła mi służąca i powiada, że pani się jeszcze ubiera, prosi, żeby poczekać w salonie.

A tam — powiada — już siedzi jeden pan. Chciałem zapytać, co to za typ, ale dzierlatka uciekła.

Walę tedy do salonu. Owszem, siedzi jeden pan. Ponury. Jaskiniowiec. Przedstawiam się. Nie uśmiecha się.

— ...brdski! — baka swoje nazwisko pod okazałym nosiskiem.

Dobra. Co tu robić? Trzeba zacząć jakąś rozmowę.

— Tu firaneczki zsunięte, a na dworze tak pięknie! Jak odsuniemy zasłonki — powiadam — zaraz się zrobi w pokoju jaśniej. Więcej światła!

— To już powiedział Goethe — zauważył ponuro typ — „Mehr Licht" — powiedział.

— Ach tak, istotnie — odparłem. — Niech pan spojrzy, jaka urocza pogoda! Zupełnie, jakby już była głęboka wiosna! Niebo poprostu włoskie...

— To już powiedział Mickiewicz — wtrącił „brdski" ponuro. — Powiedział: „To państwa niebo włoskie...".

— Hm, tak. Pan jest wielkim erudytą.

— Nie, jestem hydraulikiem...

—Bardzo mi miło. Wie pan, jakieś 15, czy 16 lat temu też wiosna nastała tak wcześnie. Mój Boże, nic nowego pod słońcem!...

— To już powiedział Ben Akiba — rzekł typ osowiałym głosem.

— Rzeczywiście. Z głowy mi wypadło. Poprostu plagjat. Ach, gdy tak patrzę na tę młodzież wesołą, pijaną wiosną, aż bierze mnie zazdrość. Cóż — wiosna, to pora, kiedy serca dojrzewają! Spojrzysz, zakochasz się — i przepadło! Prosisz o rękę i — kości rzucone!

— To już powiedział Juljusz Cezar — wtrącił z uporem mamut.

Zgrzytnąłem lekko zębami.

— W samej rzeczy. Ha, miłość!... Co za bogate uczucie! Uważa pan, czasem nasuwa mi się porównanie... takie: miłość jest jak wspaniałe drzewo.

Ponury facet wyjął fajkę z kieszeni.

— To już powiedział Kasprowicz — rzekł.

— Kto?

— Kasprowicz. Ten Jan. Powiedział: „miłość, to drzewo, które bujną koroną sięga niebiosów, a w piekle tkwi korzeniami".

Zacisnąłem pięści.

— Czyżby? Tak powiedział? A wie pan, łaskawy panie, dochodzę do wniosku, że pan musi mieć bardzo liczną rodzinę... Bardzo! O, a pański ród sięga w zamierzchłą przeszłość!

Facet zarumienił się.

— Doprawdy, tak pan sądzi? A kto to powiedział?

— Darwin!!! — odparłem twardo i wyszedłem bez pożegnania.

Er-En.

(Jo) **UPADŁ ZE SKAŁY.** W piątek, w kamieniołomach Batki spadł ze skały Jan Piekarz lat 46. Zawezwany lekarz Pogotowia Rat. stwierdził rany tłuczone głowy i ogólne kontuzje, poczem polecił przewieźć go do szpitala św. Łazarza.

Gospodarka metalami w Generalnem Gubernatorstwie

Kraków, 10 marca. Ilość zakładów przemysłowych, zajmujących się przeróbką i obróbką metali na terenie Generalnego Gubernatorstwa, jest w porównaniu ze stanem ilościowym z czasów przedwojennych na tym obszarze stanowczo mniejsza.

Przyczyna tego tkwi przedewszystkiem **w zniszczeniu niektórych zakładów przemysłowych wskutek działań wojennych.** Z drugiej strony nie dało się zapobiec, że niektóre fabryki metalowe **musiały ograniczyć swoją produkcję**, a nawet w pewnych wypadkach zaprzestać zupełnie przeróbki metali. Obecnie pewną ilość zakładów metalowych przestawia się **na przeróbkę surowców wymienionych**, dzięki czemu żadna z tych fabryk nie będzie zmuszona do zaprzestania produkcji względnie unieruchomienia zakładu z powodu braku surowców.

Urząd gospodarki metalami stwierdza, że dotychczas **żaden z większych zakładów metalowo-przetwórczych nie został dotknięty zarządzeniami ograniczającemi przydziały surowca w stopniu zagrażającym ich egzystencji.** Wśród godniejszych uwagi zakładów przemysłowych, które dotychczas wskutek braku zbytu swoich wyrobów, nie mogły być uruchomione, jest zaledwie jedna większa fabryka, wytwarzająca półfabrykaty.

KRONIKA

Zakłady Gen. Gubernatorstwa — S. A. przejęły cztery klinkiernie.

Kraków, 10 marca. Zakłady Generalnego Gubernatorstwa — S. A., przejęły w skład swoich już posiadanych przedsiębiorstw obecnie również i klinkiernie w Izbicy, Budach, Zamościu i Białopolu.

Z wymienionych czterech klinkierni, będących jedynymi godnymi uwagi zakładami, wytwarzającymi cegły klinkierowe w Generalnem Gubernatorstwie, fabryka w Izbicy uchodzić może za najnowocześniejszą i najwydatniejszą. Jest ona zbudowana i urządzona według wzorów holenderskich — jak wiadomo, Holendrzy posiadają w fabrykacji cegieł klinkowych szczególne doświadczenie — wyposażona w maszyny pochodzenia niemieckiego i pracująca według t. zw. systemu suchego, pozwalającego na całoroczną pracę bez przerwy.

W przeciwieństwie do Izbicy, pracują trzy pozostałe klinkiernie według starszego systemu „mokrego", a praca w nich jest wyłącznie sezonowa. Wszystkie cztery klinkiernie łącznie produkują rocznie około **13 do 14 miljonów cegieł klinkierowych.** Klinkier nadaje się doskonale do brukowania podworców, hal, ulic i dróg, przyczem odznacza się wybitną trwałością i odpornością na działania atmosferyczne.

Ciężkie więzienia za kradzież z włamaniem.

Kraków, 8 marca. **Niemiecki Sąd Specjalny w Krakowie skazał 34-letniego fryzjera Józefa Zbocha, pochodzącego z Gierczycy, powiat Bochnia, na cztery lata ciężkiego więzienia i utratę honorowych praw obywatelskich na okres lat pięciu, jako recydywistę, za przestępstwo ciężkiej kradzieży, oraz 22-letniego elektromontera Jana Smólskiego z Krakowa, Stara Olsza, za ciężką kradzież na dwa lata ciężkiego więzienia i utratę honorowych praw obywatelskich na okres trzech lat.**

Wymienieni skradli w nocy z dnia 29 na 30 lipca 1940 roku ze składnicy towarów tekstylnych w Krakowie na rogu ulicy Gertrudy i Sebastjana, wspólnie z innymi włamywaczami, materjały ubraniowe i gotową garderobę, łącznej wartości około 30.000 złotych. Obydwaj oskarżeni mieli w czasie dokonywania włamania zadanie czatowania na ulicy, a po dokonanym włamaniu odebrał Smólski na ulicy Gertrudy pakiety ze skradzionemi materjałami i gotową garderobą.

Przy pomocy taksówki samochodowej przewieźli złodzieje następnie prawie cały łup do mieszkania Smólskiego. Część skradzionego towaru nie mogła zmieścić się w samochodzie, wobec czego złodzieje pozostawili na miejscu pakiet zawierający 16 płaszczy męskich i inne części garderoby. Porzucony łup znaleziony został nad ranem przez patrol policyjny.

Rok więzienia za kradzież dobytku sąsiadów.

Kraków, 10 marca. **Sąd Okręgowy w Krakowie skazał 48-letniego rolnika Jana Surówkę, pochodzącego z Skobielnej Białej, w powiecie nowotarskim, na rok więzienia i ponoszenie kosztów postępowania karnego, za kradzież przedmiotów wartości powyżej tysiąca złotych.**

Oskarżony, wracając pod koniec września 1939 roku z ucieczki, przybył do swojej wsi Skobielnej Białej i zorjentowawszy się, że sąsiedzi jego, Kwiatkowski i Obrębski, jeszcze nie wrócili do domu, włamał się do ich mieszkań i skradł znajdującą się w mieszkaniach garderobę, bieliznę, zastawy stołowe i inne wartościowe przedmioty. Łup swój Surówka wyrzucał oknem, a dzieci czekające pod domem, zaniosły następnie skradzione rzeczy do mieszkania złodzieja.

Gdy sprawa zaczęła wychodzić na jaw, Surówka w obawie przed rewizją, wywiózł skradzione rzeczy do lasu. Znaleziono jednak u niego w domu kilka przedmiotów pochodzących z kradzieży, co dostatecznie potwierdziło jego winę, a ponadto zeznania służącej oskarżonego obciążyły go znacznie.

Kronika żałobna.

(Jer) **Kraków**, 10 marca. W ostatnich dniach zmarli w Krakowie: **Inż. Józef Wilczyński**, architekt budowniczy, lat 61, **Mieczysław Pietrucha**, mistrz kamieniarski, lat 29, **Anna Ofertowa**, lat 74, **Edward Hausner**, rzeźnik, lat 38, **Zygmunt Tucieński**, mistrz krawiecki lat 77.

(Jo) **ADRESY APTEK DYŻURUJĄCYCH DZISIEJSZEJ NOCY W KRAKOWIE.** Krowoderska 74 tel. 149-56, Adolf Hitler Platz 22 tel. 187-04, Gertrudy 1 tel. 136-90, Długa 4 tel. 102-94, Krakowska 9 tel. 102-51, Kazimierz W. 78 tel. 154-55, Szczepańska 1 tel. 104-02, Senatorska 5 tel. 135-78, Rakowicka 12 tel. 114-06, Brodzińskiego 1 tel. 221-30.

(Jo) **WYPADKI NA ULICY.** Na ul. Kalwaryjskiej został przejechany przez samochód Perlmutter Henryk lat 10 doznając ran tłuczonych głowy. Po zaopatrzeniu przez lekarza Pogotowia, przewieziono go do szpitala żydowskiego.

W sobotę, na rogu Pl. Słowiańskiego, a ul. Długiej został potrącony przez tramwaj Wilski Maksymiljan, restaurator, lat 57, doznając ogólnych kontuzji, oraz wstrząsu nerwowego. Lekarz Pogotowia udzielił mu pierwszej pomocy i polecił przewieźć do szpitala św. Łazarza.

(Jo) **POWIESIŁ SIĘ W BARZE.** Przy ul. Mogilskiej, w barze, w sobotę wieczór popełnił samobójstwo przez powieszenie mężczyzna około 32 lat, którego nazwiska narazie nie ustalono. Zawezwany lekarz Pogotowia stwierdził zgon polecając pozostawienie zwłok do dyspozycji komisji sądowo-lekarskiej. Powód rozpaczliwego kroku nieznany.

(Jo) **NOCNA BÓJKA.** W nocy z 8-go na 9-go bm. na ul. Swoboda został pobity nożami przez nieznanych sprawców szlifierz Myszkowski Jarosław lat 31, doznając ran ciętych głowy i jamy brzusznej. Lekarz Pogotowia udzielił mu pierwszej pomocy, następnie polecił przewieźć do szpitala św. Łazarza.

Z EKRANU.

Tacy są mężczyźni.

(d) **Kraków**, 10 marca.

Po głęboko sięgających zmianach w życiu teatralnem cyrk pozostał ośrodkiem niespokojnego, pełnego przygód i wrażeń życia. Ustawiczne zmiany miejsca występów, tempo pracy, niebezpieczeństwa, związane z występami czy to wreszcie z tygrysami, czy też na wysoko zawieszonym trapezie czy wreszcie w numerze popisowym strzelca, w którym lekkie drżenie ręki może spowodować śmierć, pociągają niespokojne natury, powodując równocześnie dreszcz grozy wśród widzów.

Na takiem tle rozgrywa się właśnie akcja filmu **„Tacy są mężczyźni"**, wyświetlanego od soboty w kinie **„Wanda"**. Przekonujemy się, że w tem pozornie beztroskiem życiu artystów cyrkowych rozgrywają się głębokie tragedje, że gdy widownia bije brawa komikowi, jego serce w tym samym momencie krwawi z serdecznego bólu. I tam spotykamy miłość i nienawiść, gotowe do wielkich poświęceń i wielkich zbrodni.

Jasnem więc jest, że film ten jest niezwykle ciekawy i trzyma w napięciu widza od początku do końca, dając mu raz po raz sporą dawkę sensacyj. Godzimy się na to, że za niezwykle piękną i i zgrabną tancerką **(Hertha Feiler)** mogą szaleć mężczyźni, a nawet mogą walczyć o nią na śmierć i życie. Podczas, gdy jednak pogromca tygrysów **(Hans Söhnker)** jest uosobieniem młodości i romantyzmu, to z drugiej strony cudowny strzelec **(Hans Olden)** jest zbrodniarzem, gotowym na wszystko, aby ukochana przez niego kobieta nie dostała się innemu. Walka między tymi dwoma mężczyznami stanowi główny motyw tego niezwykle ciekawego filmu. Świetną maskę błazna daje znany artysta filmowy **Hörbiger.**

Nadprogram wyświetlono najnowszy tygodnik aktualności z całego świata.

Z prowincji.

W listach wymuszał okup.

W Piotrkowie ujęto onegdaj pewnego szantażystę, który pisywał do różnych kupców miejscowych listy wymuszające, w których domagał się złożenia okupu w wysokości 200 do 300 złotych. Każdy list zawierał groźbę na wypadek, gdyby adresat nie wypłacił żądanej kwoty okupu, względnie zawiadomił władze policyjne.

Wolne posady

NATYCHMIAST poszukujemy do fabryki obuwia rutynowanego majstra-werkmistrza z kwalifikacjami szewskiemi. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Tarnów „Nr. 481". 1523k

DEKORATOR okien wystawowych poszukiwany natychmiast. Agfa Foto G. m. b. H. Sienna 2. Telefon 178-31. 8851

LABDRANT(KA) FOTOGRAFICZNY tylko fachowiec, potrzebny od zaraz. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 9180". 9180

WIELKI ZAROBEK Poszukuję zamiejscowych małorolnych powiatowych zastępców do zbierania zamówień na kosy marki „Szczyt". Zgłoszenia tylko pisemne. Karpatia, Kraków, Stradom 13. 9271

POTRZEBNY czeladnik krawiecki. Kraków, Retoryka 15/4. 9280

POSŁUGACZKA potrzebna zaraz na ul. Kościuszki Wiadomość: ulica Dunajewskiego 5/I. front, godz. 3.30 9474

PANIENKĘ początkującą — przyjmie na praktykę adwokat. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, — „Nr 9462". 9462

POTRZEBA kilku prawdziwych fachowców, techników, czy podmajstrzych ze swemi murarzami, cieślami, betoniarzami i zwykłymi pracownikami, którzy potrafią i lubią pracę i dobre wynagrodzenie, na terenie Krakowa. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, — „Nr. 9452". 9452

EKSPEDJENT (tka) samodzielny, język polski, niemiecki, branża papiernicza — natychmiast potrzebny. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 9415". 9415

FRYZJERKĘ zdolną, znajomość wodnej, trwałej, żelazkowej i manicur, przyjmę zaraz na dobrych warunkach Zgłoszenia: Tarnów — Nowy Świat 18 Salon „Irena". 9552

ZEGARMISTRZ na damskie zegarki potrzebny zaraz. Chwiłkowski, Florjańska 3. 9562

KSIĘGOWY I MASZYNISTKA potrzebni. Zgłoszenia pisemne z podaniem dotychczasowej pracy i warunków: Stradomska 27, m. 17. 9571

BUCHALTER (ka) samodzielny, język polski, niemiecki, natychmiast potrzebny. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 9414". 9414

CZELADNIK krawiecki damski, spódniczarka potrzebni. Gniadek, Karmelicka 31. 9425

PRZYJMĘ bufetowca zdolnego do lat 35, do prowadzenia restauracji z kaucją. Chętnie jęz. niemieckim — Wiad. Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 9517". 9517

DZIEWCZYNA z poznańskiego — pomorskiego, czysta, prędka, natychmiast Wynagrodzenie dobre. Knast, Lublin — Krakowskie Przedmieście 20. 1626k

Posad poszukują

MAGISTER praw, ubezpieczeniowiec, 5-cio letnia praktyka — handlowa, lat 30, szuka odpowiedniej pracy. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 9482". 9482

APLIKANT adwokacki, 3 lata aplikacji, poszukuje patrona. Goniec Krakowski Kraków „Nr 9472". 9472

BUDOWNICZY długoletnia praktyka kierownictwa, prowadzenia robót, poszukuje posady. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 9469" 9469

URZĘDNIK niemiecki, perfekt, poszukuje posady. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 9468". 9468

PANI w średnim wieku energiczna, reprezentacyjna, — perfekt niemiecki przyjmie posadę sekretarki zarządczyni domem. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, — „Nr. 9499". 9499

POLAK, 30-letnia praca kierownik biura, rachunkowość, maszynopismo, język niemiecki, — przyjmie zajęcie biurowe. Zgłoszenia: Sanok, Matejki 14, — dla W. L. 9442

PRZYJMĘ rozwóz lub sprzedaż artykułu — Kraków — okolica. Zgłoszenia: Goniec Krakowski. Kraków, „Nr 9416". 9416

ENERGICZNY, inteligentny, sumienny, 22-letni poszukuje jakiejkolwiek pracy. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 9433". 9433

MŁODA panienka poszukuje posady kelnerki, gospodyni, zajmie się dziećmi, lub chorą osobą. Biuro ogłoszeń Sienna 12 — „Zgrabna". 9537

FACHOWA siła w większej plantacji tytoniu, na cały sezon — przyjmie pracę, Zgłoszenia: Biuro **MAJEWSKI** — Wszystkich Świętych 8. 9576

Kupno nieruchomości

GOSPODARSTWO wiejskie, niedaleko Krakowa, kupię. Kraków, Żuławskiego 8A/12. 8689

KUPIĘ każdą realność — miejscowość obojętna. Kraków, Żuławskiego 8 A m. 12. 8715

DOM JEDNORODZINNY wolny, z dużym ogrodem Kraków lub przedmieście natychmiast gotówką kupię. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 9031". 9031

PARCELĘ kupię przy ul. — Glinianej, Płaski, Okopy lub gdzieindziej — podać cenę. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 8943". 8943

PARCELĘ ogrodzoną z dobrym dojazdem, kupię. Zgłoszenia Goniec Krakowski Kraków „Nr. 9332" 9332

Kupno

MASZYNY do szycia bębenkowe, szewskie — leworamienne, — krawieckie, kupuje: Krischer Kraków, Zwierzyniecka 6. 1620k

NASIENIE MARCHWI ST. VALERY gwarantowane, — nawet drobne ilości, kupię, dobrze płacąc. K. Pogonowski, Łopuszka Mała, p. Kańczuga. 1418k

ZEGARMISTRZ Krowoderska 67, kupuje stare werki. 8672

KUPIĘ różne polskie i tłumaczone książki w dobrym stanie, okazyjnie w większej ilości. — Goniec Krakowski Kraków, „Nr 8748" 8748

FILMY kinematograficzne, obojętne jakie kupię każdą ilość. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków, — „Nr. 9590" 9590

KUPUJĘ UŻYWANĄ garderobę męską, damską. — Sklep Pierackiego 4. 9526

SYPIALNIĘ jadalnię nowoczesną, tapczan, kupię. Lwowska 8/4. 9581

KINO projektor — na film dźwiękowy lub niemy wąsko filmowy lub normalny kupię albo zamienię za wartościowe przedmioty. Zgłoszenia Goniec Krakowski Kraków Nr. 9589". 9589

KUPIMY (każdą ilość odpadków (kawałków) **KOLOROWEJ** skóry wierzchniej i juchtowej oraz **GUMY** surowej (indyjskiej) nawet z używanego obuwia. Zgłoszenia: Nowak. Tarnów, Krakowska 8 9003

KUPIĘ odpadki skór pergaminowych nawet najmniejsze: Retoryka 22, m. 3 9008

PIANINO lub krótki fortepian kupię prywatnie. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 9412". 9412

KUPIĘ futro damskie — kryte, wysoka osoba, tylko dobry stan i gatunek. Oferty: — Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 9453". 9453

KUPIĘ używane w dobrym stanie maszyny masarskie, Wilk, Kutter i motor, najchętniej bliźniarki — bez napędu pasowego. Ortowski, Mielec, — Piłsudskiego Nr. 10. 9460

SKLEP Komisowy. Wiślna 8, przyjmuje w komis i sprzedaje — płaszcze damskie, suknie kostjumy, ubrania męskie, zarzutki. 9490

KUPIĘ zarzutkę męską. Łaskawe zgłoszenia: Zwierzyniecka 16, m. 4. 9439

STOLARSKI stół kupię wraz z kompletem narzędzi. Zgłoszenia Goniec Krakowski. Kraków, „Nr 9445,'. 9445

„JEDNOŚĆ" spółdzielnia spożywców Bieżanów, zakupi urządzenie sklepowe. 9569

LODÓWKĘ dużą kupię. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 9423". 9423

KUCHNIĘ gazową czteropalnikową szabaśnikami kupię okazyjnie. Kraków, Piłsudskiego 30, m. 4. 9511

GARDEROBĘ noszoną męską w każdym stanie kupuję — płacę najwyższą cenę: Józefa 22, sklep narożny. 9529

GARDEROBĘ bieliznę kupuję w każdym stanie — płacę dobrze — Dietla 9, m 17 9143

OBRAZY sprzedasz szybko za pośrednictwem Doroteum, Karmelicka 27. 9397

Sprzedaż nieruchomości

BIURO „TRANZAKCJA" Nowy Sącz, Aleja Niemiecka 27, posiada wielki wybór realności do sprzedania okazyjnie: kamienice, wille, parcele, domy. Żądać ofert. 1518k 1518k

GOSPODARSTWO 20 mórg ziemi, w tem trzy morgi ogrodu owocowego, dom o 5 ubikacjach, stajnie murowane, 25 km od Krakowa, cena 80 000 zł. — sprzeda Kulczyk Karol, Kraków, Stara Olsza ulica Wolności 54, — telefon 185-05. 9436

KAMIENICA jednopiętrowa — Nowy Sącz, blisko dworca i śródmieścia, prawie nowa, kanalizacja, wodociąg, ładne mieszkania, do nabycia. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr 9378" 9378

MAJĄTECZEK kilkudziesięciomorgowy pod Krakowem — 160.000, ziemię rolną piętnastomorgową — okazyjnie sprzeda „Lokata", Kraków, Łobzowska 4. 9404

KAMIENICE domy, wille, gospodarstwa, parcele — każdej wielkości i cenie, sprzeda: **BIURO „WAWEL"** Kraków, Grodzka 60 II. piętro. 9554

KAMIENICĘ komfortową, trzechpiętrową — ul. Krupnicza, cena 280.000. **KAMIENICĘ** nową, pełnokomfortową, 23 ubikcje, centrum Krakowa. cena 200.000; **50 MÓRG** lasu w Bocheńskiem sprzedam bez pośredników. Kraków. Żuławskiego 8a. m 12, 15—19. 9410

Sprzedaż

POWAŻNEMU kupcowi jarzyn zapewnię dostawę tychże z własnego ogrodu warzywnego. Możliwa umowa o dostawę hurtową jarzyn. Oferty: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 9377" 9377

SPRZEDAM okazyjnie siewnik młynek zbożowy, kierat. — Dwór Brzeźnica. 9475

PROTEZĘ lewej nogi męskiej sprzedam. — Księgarnia Mikolajska 3. 9470

ZEGAREK srebrny, szwajcarski „Revue" — sprzedam. Sienna 12, m. 7, II. p. Godzina 1—2 i 6—8. 9457

SKLEPOWE urządzenie i lodownia tanio do sprzedania. Wiadomość: Jasna 2, m. 4. 9455

KUCHENKI ELEKTRYCZNE, ŻELAZKA kolby, suszki fryzjerskie, nagrzewacze, lampy biurowe, wentylatory. — Jednocześnie wykonujemy wszelkie instalacje elektryczne, oraz naprawy. — „Światłomotor", św. Jana 13. 9540

TERMOSY kompletne, wkłady Philipsa, korki automatyczne i zwykłe, poleca: Krischer, Kraków, Zwierzyniecka 6. 1469k

MASZYNĘ do szycia gabinetową nową, zegar szafkowy ośmiodniowy, sprzedam Ogrodowa 5, m 10. 9454

OBRABIARKI DO DRZEWA Piły taśmowe, frezarki, wiertarki, cyrkularki piły wahadłowe, wałki cyrkularne — szlifierki, sprzedaje Inż. Maciejewski, Kraków Szlak 20/3. 9573

WARSZTAT ELEKTROMECHANICZNY urządzony z maszynami sprzedam. Wiadomość: Siemkiewicza 9, m. 8, od godziny 18 do 20. 9331

SPRZEDAM 2 numeratory, — datownik, — stół kreślarski. — Adolf Hitler-Platz 33 m. 12. 9593

DO SPRZEDANIA suczka spaniolka czarno-biała 5-cio miesięczna. Podgórze, Krzemionki 22, m. 6. 9585

SZKŁO WODNE ultramarynę — w rolkach, grafity, antychlor, kleje malarskie i w proszku oraz artykuły chemiczne dostarcza szybko, tanio: **KORUDA,** Kraków, Czysta 11. Tel. 183-73. 1623k

SINGERA maszynę sprzedam: Szlak 11/11, niski parter. 9510

OBRABIARKI DO METALI wytaczarka (Bohrwerk) typ średni, strugarki (Shaping) skok 450 — 300 — 200, piłę do metali zmotoryzowaną, rewolwerówkę, wiertarki słupowe 25, 18 — 12 mm, motory 10 — 3 — 1 HP, nożyce i dziurkarki, sprzedaje Inż. Maciejewski, Kraków, Szlak 20/3. 9575

ZEGARMISTRZ jubiler Chwiłkowski, Florjańska 3, poleca korzystnie kupno, sprzedaż, zlecenia. 9563

SKRZYPCE o pięknym głosie do sprzedania za 300 zł.: Długa 25, Piątkowski, sklep 9426

RYBY żywe, wędzone, **ŚLEDZIE,** konserwy rybne poleca: M. Sentek — zewnętrzny sklep tylny nr. 24 Miejskiej Hali Targowej na Grzegórzkach. 9424

SPRZEDAM niedrogo wszelakie części zamienne do samochodu „Steyer 30". Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 9413". 9413

RESTAURACJĘ w śródmieściu, dobrze prosperującą, sprzedam zaraz. Wiadomość Wielopole 20, Jadłodajnia 9418

OKAZ lisa srebrnego i lisa Kamczatka, oraz futro łapkowe sprzedam za bezcen: — Szlak 24/8 9419

UBRANIE męskie, marynarka, bluzka damska, kryształy, antyczny zegar, obraz sprzedam. Kraków. św. Jana 18 m 3. 9495

DO SPRZEDANIA łóżko żelazne — siatkowe z materacami. Felicjanek 10/6 9493

FORTEPIAN krótki w bardzo dobrym stanie okazyjnie do sprzedania. Gołębia 3/2 8957

MŁYŃSKIE maszyny, kamienie i przybory dostarcza Fabryka maszyn Łęgiewski i Hartwig, Warszawa-Praga, Szeroka 11. 1316k

NATYCHMIAST sprzedam nowoczesny pokój — kombinowany, — kompletne urządzenie kuchni. — Stan pierwszorzędny. Kraków, Urzędnicza 62/4 9449

SPRZEDAM Tebę Junior: — Kraków, Bosacka 26/8 9443

NOWOCZESNY magiel elektryczny do sprzedania Wiadomość: Urzędnicza 36, Bochenek. 9551

GIPS DENTYSTYCZNY alabastrowy ton, malarski, kredę mieloną, ultramarynę w rolkach, karbid, grafit, antychlor, klej Kleberin i malarskie dostarcza szybko, — tanio: **KORUDA,** Kraków, Czysta 11, telefon 183-73. 1504k

ORGANKI Militärmusik tuzin zł. 26.— tylko dla odsprzedawców za nadesłaniem gotówki. — Krischer, Kraków, Zwierzyniecka 6. 1512k

FORTEPIAN wiedeński krótki, sprzedam tanio. Loretańska 8, m. 3. 7160

UPRZĘŻE NA KONIE wyrabia Zakład Rymarski — Zygmunta Chorabika Kocmyrzów, telefon 28. 7686

MŁYŃSKIE maszyny — oraz wszelkie przybory, **GAZA** szwajcarska, **PASY** transmisyjne, gurty, kubełki itp.: — Zakład budowy młynów, Kraków, Mazowiecka 35. 8483

SYPIALNIE tanio poleca Magazyn Mebli — Kopernika 8. 8577

MASZYNY do pisania rachowania naprawia pracownia mechaniczna Władysława Zygmunta Kraków, Gołębia 10. 8863

Skład Główny: Warszawa, Miodowa 14

HARMONJE ręczne Hohner — Paolo Soprani, — Settimio-Soprani, oraz organki Hohnera — stale na składzie: — Krischer, Kraków — Florjańska 9 1619k

WALIZKOWĄ maszynę do pisania nową amerykańską albo Olympię sprzedam. Czysta 21, mieszkanie 6. 9592

PRASĘ EKSCENTRYCZNĄ 40 ton dwuramienną, frykcyjną 75 m/m śruby oraz balansowe, sprzedaje Inż. Maciejewski, Kraków, Szlak 20/3. telefon 231-79. 9572

SINGERA maszynę do szycia sprzedam. — Krowoderska 39, m. 10. 9516

MASZYNY do SZYCIA nowe i używane, igły, oliwa, oraz wszelkie części zapasowe na składzie. Warsztaty reperacyjne czynne. Krischer, Kraków, Zwierzyniecka 6. 1618k

ZEGAR ścienny do sprzedania Kremerowska 2/7. 9536

ZEGAREK lekarski męski — ręczny — marki „Doxa" okazyjnie sprzedam. — Dietla 101/8. 9534

MASZYNĘ krawiecką Singera sprzedam. — Zgłoszenia 3—4 Bonerowska 4 — m 6 9488

MASZYNKI do mięsa nr. 32, noże kute, sita: Myszkowski, Dietla 46. 9487

HARMONJA „Hromatica" w dobrym stanie do sprzedania. Kraków, ul. Mazowiecka 16a, m. 6 9485

SYPIALNIE JADALNIE KOMBINOWANE pokoje, różne meble sprzeda: Hala Meblowa, sklep: Grodzka 59, Magazyny Wiślna 4. 9558

DRZEWO opałowe dostarcza tanio firma: S. Kursa, Szeroka 22. 8955

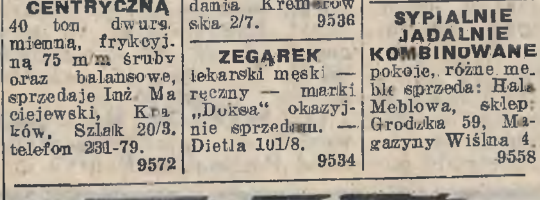
FORTEPIAN krótki pełnopancerny w bardzo dobrym stanie okazyjnie do sprzedania. Ks. Józefa Poniatowskiego 55. 8956

SPRZEDAM motorower 100-kę Wiadomość: Starowiślna 21, m. 1 9286

KILIM PIĘKNY 8 metrów kwadr. dywan perski, obrazy Axentowicza, Grottgera, Malczewskiego, — Fałata i inne — sprzedam. Wenecja 1 mieszk. 8. 9315

FORTEPIAN WIEDEŃSKI płyta metalowa. stan dobry sprzedam bardzo okazyjnie. Starowiślna 12/19. 9411

FILATELIŚCI korzystajcie abonamentu pakietów znaczków pocztowych z prawem zwrotu dubletów. Prospekty bezpłatnie. — Polski Dom Filatelistyczny, Warszawa, Marszałkowska 116. 1413k

JADALNIĘ tanio sprzedam Dietla 101/8. 9533

ELEKTRYCZNE: kuchenki, żelazka garnki, suszki do włosów, kolby, — lampy, wentylatory, numeratory wszelkie materjały elektroinstalacyjne poleca po cenach konkurencyjnych „ZAR", Sławkowska 11 — podwórze Odsprzedawcom rabaty. 9582

DO szycia maszynę Rast Gasser nową meblową — sprzedam. — Cieszyńska 12, m. 3. 9515

SPRZEDAM łóżko, **POŚCIEL,** bujak, lampę oryginalną do sypialni, obrazy — szafę. Gazowa 11, m. 18. 9108

SPRZEDAM nowy męski trencz Józefitów 21, m. 3 godz. 2—8. 9447

DZIEŁA ARCHITEKTONICZNE, przybory sprzedam: Długa 23/8. 9430

SAMOCHÓD marki „Renauld" po remoncie, 4-cylindrowy, oraz „Opel", Cabriolet" do sprzedania. Oglądać można: — Kraków, Plac Groble 4 — Garaże. 9435

FLIZY, posadzki kamionkowe, rury kamionkowe, kafle, papę dachową, — trzcinę, gips, cegłę szamotową — itp. poleca Stanisław **RZEGOCIŃSKI,** Kraków, Szpitalna 36 Telefon: 126-49 9583

MOTOCYKL „Puch 220" sprzedam, wymienię na rower. Podgórze, Mitery 5. m. 1. 9566

ANTYCZNE foteliki, orzech, 4 sztuki, sprzedam. Felicjanek 10/6. 9492

PIANINO krzyżowe w dobrym stanie do sprzedania. Garbarska 8, m. 1. 9484

MASZYNA do szycia ręczna do sprzedania — Garbarska 8, m. 1 9483

DO sprzedania krowa cielna, buhaj roczny czarnokrasy na chów. Dwór Brzeźnica. 9476

MASZYNA do szycia „Singer" kryta, prawie nowa. Motorek elektryczny „Singer" do maszyny do szycia, sprzedam. Krowoderska 47, m. 4, od godz. 16—18. 9555

SPRZEDAM futro jasne na nutriach, — kołnierz kangury na niskiego szczupłego pana, buty oficerskie 42 półbuty 43, stan pierwszorzędny. — Lwowska 19 9463

Matrymonialne

KTÓRA młoda dama chciałaby spędzać wolne chwile w towarzystwie kawalera 28-letniego. Foto witane. Cel matrymonjalny. Nieanonimowo do Gońca Krakowskiego, Tarnów, „Nr. 489". 1625k

INFORMACJE spraw matrymonjalnych, **WYWIADY,** załatwia Biuro **GRELAKA** Kraków, Długa 28. 9505

INTELIGENTNA aryjka, lat 27, na posadzie, pozna kawalera lub wdowca na stanowisku. Cel matrymonjalny Fotografję zwrócę. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 9448". 9448

27-LETNI fachowiec, poszukuje panny lub młodej wdówki w celu matrymonjalnym nie bardzo biednej. Anonimy i biura matrymonjalne nie odpowiadam. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Tarnów „Nr. 488" 1624k

Lokale do wynajęcia

NOCLEGI solidnym. Krowoderska 55/1. 8629

NOCLEGI czyste. Wielopole 5-5. 8763

NOCLEGI czyste: Wenecja 5/1. 8803

NOCLEGI czyste wygodne śródmieście; Zwierzyniecka 4/38. 9364

PRZEJEZDNYM pokój niekrępujący — noclegi: Pierackiego 23, m. 1. 8679

NOCLEGI niekrępujące, czyste Zwierzyniecka 8, m. 26. 9434

POKÓJ umeblowany do wynajęcia: Starowiślna 36, oficyny II p., m. 22. 9437

NOCLEGI CZYSTE WYGODNE Jagiellońska 7A/22, I. p. 9550

POKOJE UMEBLOWANE (komfort, wybór, tanio!) Biuro Ogłoszeń „FIDUCIA" Florjańska 15. 9553

POKÓJ niekrępujący na godziny popołudniowe odnajmę. — Długa 11/6. 9570

POKÓJ umeblowany śródmieście, z opałem, łazienką, bez pościeli, — zaraz panu do wynajęcia. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr 9428". 9428

POKÓJ komfortowy — wspólny dla kawalera. Komarskiego 18/4 9518

POKÓJ umeblowany, niekrępujący, śródmieście, bez pościeli, wolny od zaraz. Biuro — **MAJEWSKI** — Wszystkich Świętych 8. 9578

NOCLEGI śródmieście. Krupnicza 14/5. 9594

NOCLEGI Starowiślna 28/23 9538

NOCLEG wygodne. Florjańska 3/8. 9532

NOCLEGI Kraków, Szewska 7/8. 9504

NOCLEGI śródmieście. Smoleńsk 33/1. 9471

POKÓJ komfortowy nieumeblowany — do wynajęcia. Pędzichów 19, m. 2. 9473

NOCLEGI przyjezdnym. — Kraków, Wielopole 24/4. 9479

Lokali poszukują

POKOJU taniego, skromnego, poszukuję zaraz. Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 9432". 9432

POKOJU na pracownię — krawiecką przy rodzinie poszukuję. Zgłoszenia Goniec Krakowski, Kraków, — „Nr 9450". 9450

POSZUKUJE pokoju ewentualnie z kuchnią, zaraz. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr 9456" 9456

MIESZKANIA 3—4-pokojowego, czystego, umeblowanego poszukuje od zaraz samotna wdowa po profesorze. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 9458". 9458

KOMFORTOWEGO pokoju umeblowanego w nowym domu z łazienką i telefonem poszukuje adwokat. Goniec Krakowski Kraków „Nr 9429". 9429

POSZUKUJE się pokoju 2 osobowego lub 2-ch pokoi z komfortem od zaraz w śródmieściu. Wiadomość do firmy: Ostdeutsche Chemische Werke G. mbH Basztowa 6 9481

POKOJE!!! zgłaszajcie bezpłatnie! **MAJEWSKI,** Wszystkich Świętych 8. 9577

Nauka i wychowanie

MASZYNOPISMO STENOGRAFJA, SENACKA 6. Otwarcie nowych oddziałów. — Po ukończeniu świadectwo. — Wpisy codziennie. 9156

NIEMIECKIEGO wyuczam za 2—3 miesięcy: Długa 38/29a. 7778

KONWERSACJI niemieckiej udziela Berlinianka Schmid, Karmelicka 62, m. 5. 9446

NA GITARZE udzielam lekcji gry. Św Sebastjana 16/28. 9467

Zdrojowiska

KRYNICA PENSJONAT „PRZYSTAŃ" zaprasza miłych gości na narty, bridge, krokusy. Ceny przystępne. 1593k

Różne

Dr. BOLESŁAW KWAŚNIEWSKI spec. chorób kobiecych, Piłsudskiego 9. 8774

PARCELĘ 350 sążni wydzierżawię zaraz pod uprawę jarzyn. — Zgłoszenia Karmelicka 35, m. 5, od 3—4 popoł. 9584

UNIEWAŻNIAM zgubione zaświadczenie tożsamości wydane przez Magistrat Dębicy na nazwisko Jan Stanisław Szablowski. 9586

PLUSWY wszelkie robactwo, zarodki, tępi gazami skutek gwarantowany. — Zakład Higjeny Szewska 24. 9587

PLANY kopjuje i wykreśla. Szewska 24. 9588

WYMIANA PŁYT Mały Rynek 4 9531

LAMPY KARBIDOWE palniki, karbid, klosze szklane. — Hurt-Detal. — Skład fabryczny: „Sigro" Kraków. Grodzka 55. 9574

FILATELIŚCI Znaczki kupisz — sprzedasz korzystnie. Kraków — Florjańska 31 — (Księgarnia Powszechna). 8964

Płyty budowlane
w ładunkach wagonowych dostarcza natychmiast
„UNIVERSAL"
Kraków, Starowiślna 28.
Telefon 129-37.

PODATKOWE sprawy, podania, prośby, załatwia: **FLORJAŃSKA** 55. 1622k

PODANIA, prośby, wszelkie tłumaczenia na niemiecki, załatwia: **FLORJAŃSKA** 55 1621k

PATEFONY motocykle, rowery, maszyny do szycia, — wózki dziecięce naprawiamy we własnych warsztatach przez najlepszych fachowców. Wszelkie części na składzie. Krischer, Kraków — Zwierzyniecka 6. 1617k

DR. DROZD ordynuje w chorobach kobiecych, położnictwie przy ulicy Starowiślnej 32. 10—12 3—5. 9580

MAM zezwolenie — na sklep „Gospodarczy" kupię sklep zaprowadzony lub przystąpię do spółki. Królowej Jadwigi 29, m. 7. 9340

UNIEWAŻNIAM zgubiony w styczniu 1941 Bescheinigung na nazwisko Ignacy Wójcik, Kraków, Tarnowskiego 2. 9417

PODANIA, tłumaczenia, wykonuje Biuro Grelaka, Kraków — Długa 28. 9539

POSZUKUJĘ syna Mieczysława Kosika, lat 8, blondyn, w czapce rogatywce, w kaloszach Kierować: Mogilska 83 Kraków. 9464

SPECJALISTA CHORÓB WENERYCZNYCH skórnych — Dr. Hałacz Józef — Kraków Sławkowska 25. Ordynuje: 9—12, 3—6. 9579

INFORMACJE wszelkich spraw udziela Biuro — Grelaka, Kraków, Długa 28. 9512

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację Andrzeja Rączkiewicza, wydaną przez dyrekcję szkoły 48. 9466

WRÓŻBITA chiromanta poradzi sumiennie. — Siddharta. Kraków Powiśle 12, m. 8 9496

Dr. DANECKI Choroby skórno weneryczne Karmelicka 22, 10—12, 3—6. 8677

MARTA FILIPCZAK chiromantka przyjmuje codziennie: Kraków Pawia 18, m. 9. 954

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację szkolną Nr. 500 na nazwisko Adam Kajta, Vorbereitungsschule A. 5. 9549

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód osobisty na nazwisko Jan Scheffler. 9591

FOTOGRAF Michnowski. — Długa 17. 8674

STAROWIŚLNA 12 to adres Elektrycznej kopjowni planów. 8842

SZYJĘ, przerabiam po domach. Siemiradzkiego 11, m. 3. 9188

MĘSKIE koszule szyje pierwszorzędnie od 7 złotych — damskie 3, poszewki 2, podpinki 5, mereżka — endel 40: św. Sebastjana 32/3. 9114

CHOLEWKI wszelkiego rodzaju solidnie, niedrogo wykonuje pracownia: Florjańska 5, pracownia cholewek. 9169

Dr MISTELSKI specjalista chorób kobiecych: Mikołajska 9. 7703

UNIEWAŻNIAM zgubione osobiste dokumenty wystawione na nazwisko Starobrański Jan. 9459

ZGINĄŁ pies 7. III. — w Rynku Podgorskim mały „Rehpintscher" brązowy o jednej marce berlińskiej i polskiej. Uczciwy znalazca zechce zwrócić za dobrem wynagrodzeniem: Rynek Podgórski 6, m. 5. 9451

KTOBY znalazł świadectwo przemysłowe, należące do Walerji Blady, proszony jest o przesłanie za wynagrodzeniem do firmy: Walerja Blady, Bieżanów 326. 9477

BRANSOLETY, łańcuszki i wszystkie inne przedmioty złote i srebrne reperuje i przerabia Pracownia Jubilerska, **GRODZKA 2,** m. 9, oficyny I. piętro 9486

MASZYNY biurowe najkorzystniej kupisz, — sprzedasz, jak również naprawisz w firmie: Agentura Handlowa Gołębiowski-Rafalski, Kraków, św. Jana 8/10 — tel. 226-45. 8875

UNIEWAŻNIAM zgubiony Ausweis na nazwisko Stanisław Makówka, Kurdwanów. 9440

25 30.000 zł., współpracę do przedsiębiorstwa, handlu jako udział, włoży handlowiec Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 9441". 9441

POGOTOWIE ELEKTRYCZNE św. Jana 13. 9546

UNIEWAŻNIAM skradzione świadectwo przemysłowe należące do Walerji Blady — Bieżanów Kolonja 326. 9478

WYWIADY handlowe, prywatne, wykonuje dyskretnie biuro — Grelaka, Kraków Długa 28. 9526

Poważne przedsiębiorstwo przemysłowe
w Krakowie
przyjmie od zaraz
rutynowaną polsko-niemiec. stenotypistkę
ze znajomością niemieckiej i polskiej stenografji. Własnoręcznie napisane oferty w obu językach, z podaniem płacy i odpisami świadectw kierować pod „J. G. Nr. 9461" do administracji Gońca Krakowskiego, Kraków.